

Zpráva o životním prostředí ve Zlínském kraji

Zpracovala

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Celková redakce

T. Ponocná a L. Hejná

Autoři

J. Kratina, V. Luka, J. Mertl, H. Pernicová, J. Pokorný, T. Ponocná, M. Rollerová, V. Vlčková

Mapové výstupy

Mapový podklad vytvořen na základě dat ArcČR 500 v. 3.0. Tematický obsah vytvořen z dat poskytnutých institucemi uvedenými jako zdroj u jednotlivých map.

Autoři: L. Rejentová, Z. Stein

Fotografie na straně 6

Velehrad

Zdroj: Fotobanka Zlínského kraje

Autorizovaná verze

© Ministerstvo životního prostředí, Praha

ISBN 978-80-87770-23-8

Kontakt

CENIA, česká informační agentura životního prostředí

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

tel.: +420 267 125 340

info@cenia.cz, <http://www.cenia.cz>

Sazba a úprava

Daniela Řeháková

Obsah

Úvod	4
Data a jejich dostupnost	5
1 Charakteristika kraje	6
2 Ovzduší	10
2.1 Emisní situace	11
2.2 Kvalita ovzduší	12
3 Voda	14
3.1 Jakost vody	15
3.2 Vodní hospodářství	17
4 Příroda	19
4.1 Územní a druhová ochrana přírody	20
4.2 Natura 2000	21
5 Lesy	22
5.1 Druhová a věková skladba lesů	23
6 Půda a krajina	24
6.1 Využití území	25
7 Zemědělství	27
7.1 Ekologické zemědělství	28
8 Průmysl a energetika	29
8.1 Těžba surovin	30
8.2 Průmysl	31
8.3 Spotřeba elektrické energie	33
8.4 Vytápění domácností	34
9 Doprava	36
9.1 Emise z dopravy	37
9.2 Hluková zátěž obyvatelstva	39
10 Odpady	40
10.1 Produkce odpadů	41
Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí	42
Seznam zkratk	45

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou počínaje rokem 2015 (tedy počínaje Zprávami o životním prostředí v krajích ČR za rok 2014) každoročně zpracovávány na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR se zabývají charakteristikou stavu a vývoje životního prostředí v jednotlivých krajích ČR, aktuálními problémy a aktivitami v jednotlivých krajích ČR. Představují významný podklad informací pro politické činitele, odborné pracovníky státní a veřejné správy, i pro širokou veřejnost na národní a regionální úrovni.

Zpracováním těchto zpráv je pověřena CENIA, česká informační agentura životního prostředí. Zprávy jsou zveřejněny v elektronické podobě (<http://www.cenia.cz>, <http://www.mzp.cz>) a jsou rovněž distribuovány na USB nosičích spolu se Zprávou o životním prostředí ČR 2015 a Statistickou ročenkou životního prostředí ČR 2015.

Data a jejich dostupnost

Zprávy o životním prostředí v krajích ČR jsou zpracovány na základě resortních a mimoresortních dat dostupných pro daný rok hodnocení.

Vzhledem k systému získávání a zpracování dat nejsou některá data pro indikátory dostupná v době uzávěrky těchto zpráv.

Využití území bylo vyhodnoceno dle souhrnných dat katastru nemovitostí, veřejného registru půdy LPIS a databáze CORINE Land Cover vytvořené pomocí metod dálkového průzkumu Země. Metodika pořizování dat z těchto tří zdrojů se liší, a proto výsledky nejsou zcela srovnatelné, dohromady ovšem poskytují komplexní a navzájem se doplňující informaci. Katastr nemovitostí představuje evidenční stav parcel, veřejný registr půdy LPIS stav zemědělské půdy, na kterou jsou žádány dotace, a databáze CORINE Land Cover představuje krajinný pokryv, avšak s tím omezením, že minimální velikost mapovací jednotky 25 ha může v důsledku generalizace poněkud zkreslit podíly jednotlivých kategorií.

Průmysl – IPPC – Zařízení, která spadají do režimu IPPC (Integrovaná prevence a omezování znečištění, z angl. Integrated Pollution Prevention and Control) jsou velké průmyslové a zemědělské podniky, výrobci potravin a krmiv, provozovatelé skládek, spaloven atd., které jsou definovány v Příloze č. 1 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Pro provoz těchto zařízení je nutné integrované povolení. Integrované povolení je rozhodnutí, kterým se stanoví podmínky k provozu zařízení. Vydává se namísto rozhodnutí, stanovisek, vyjádření a souhlasů vydávaných podle zvláštních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí a ochrany veřejného zdraví a v oblasti zemědělství, pokud to tyto předpisy umožňují. Integrovaná povolení reagují na aktuální situaci v zařízeních, proto jsou průběžně vydávána nová, jiná se mění, či zanikají. Data týkající se IPPC v těchto zprávách jsou aktuální k 16. 11. 2015.

Emise z dopravy – Data celkových emisí z dopravy, ze kterých je stanoven podíl dopravy na emisní bilanci, nezahrnují emise z nedopravních mobilních zařízení, které jsou však součástí kategorie zdrojů REZZO 4 sledované v rámci celkové emisní bilance zveřejňované ČHMÚ.

Hluková zátěž obyvatelstva – Data k hlukové zátěži byla pořízena v rámci 2. kola Strategického hlukového mapování, které se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, kdy je ČR jako členský stát EU povinna pořizovat Strategické hlukové mapy a navazující akční plány. Strategické hlukové mapy se pořizují v pravidelných pětiletých cyklech nebo i dříve, dojde-li k podstatnému vývoji hlukové situace v posuzovaném území. SHM se pořizují pro hluk v okolí stanovených hlavních pozemních komunikací, hlavních železničních tratí, hlavních letišť a v aglomeracích. Podrobné výsledky Strategického hlukového mapování jsou dostupné v mapové aplikaci na stránkách <http://www.mzcr.cz/hlukovemapy/> v rubrice Přehled kol SHM/Kolo 2012.

Odpady – Zdrojem dat je Informační systém odpadového hospodářství MŽP (ISOH). Zpracovatelem dat je CENIA. Pro výpočet indikátorů na obyvatele byl použit střední stav obyvatelstva ČR dle ČSÚ.

1

Charakteristika kraje

1 | Charakteristika kraje

Zlínský kraj se nachází ve východní části ČR (Obr. 1.1) a je velmi rozmanitým regionem, jehož přírodní podmínky a z nich vycházející hospodářské možnosti utvářejí stav životního prostředí kraje.

Reliéf kraje je značně členitý. Jih a jihovýchod kraje zaujímají Bílé Karpaty, Vizovická vrchovina a Javorníky (oblast Slovensko-moravské Karpaty), sever kraje vyplňuje Hostýnsko-vsetínská hornatina, Rožnovská brázda a do kraje také zasahují Moravskoslezské Beskydy (oblast Západní Beskydy). Na severozápadě kraje se nachází Podbeskydská pahorkatina (oblast Západobeskydské podhůří), do západní části kraje zasahuje Hornomoravský úval (oblast Západní Vněkarpatské sníženiny). Jihozápad kraje je tvořen Litenčickou pahorkatinou, Chříby a Kyjovskou pahorkatinou (oblast Středomoravské Karpaty) a Dolnomoravským úvalem (oblast Jihomoravská pánev), Obr. 1.2. Nejvyšším bodem je Čertův Mlýn (1 206 m n. m.) v pohorí Moravskoslezské Beskydy, nejnižším bodem je hladina Moravy u Uherského Ostrohu na hranici s Jihomoravským krajem (173 m n. m.). Převážnou část území odvodňuje Morava se svými přítoky do úmoří Černého moře. Nejnižší partie kraje mají velmi teplé klima, na většině území je však klima teplé a mírně teplé, pouze severovýchodní část kraje má klima chladné (Obr. 1.3).

Příhraniční poloha kraje poskytuje možnost vzájemné spolupráce jak v oblasti environmentální, tak hospodářské v rámci euroregionu Bílé Karpaty.

Tabulka 1.1

Zlínský kraj v číslech, 2015

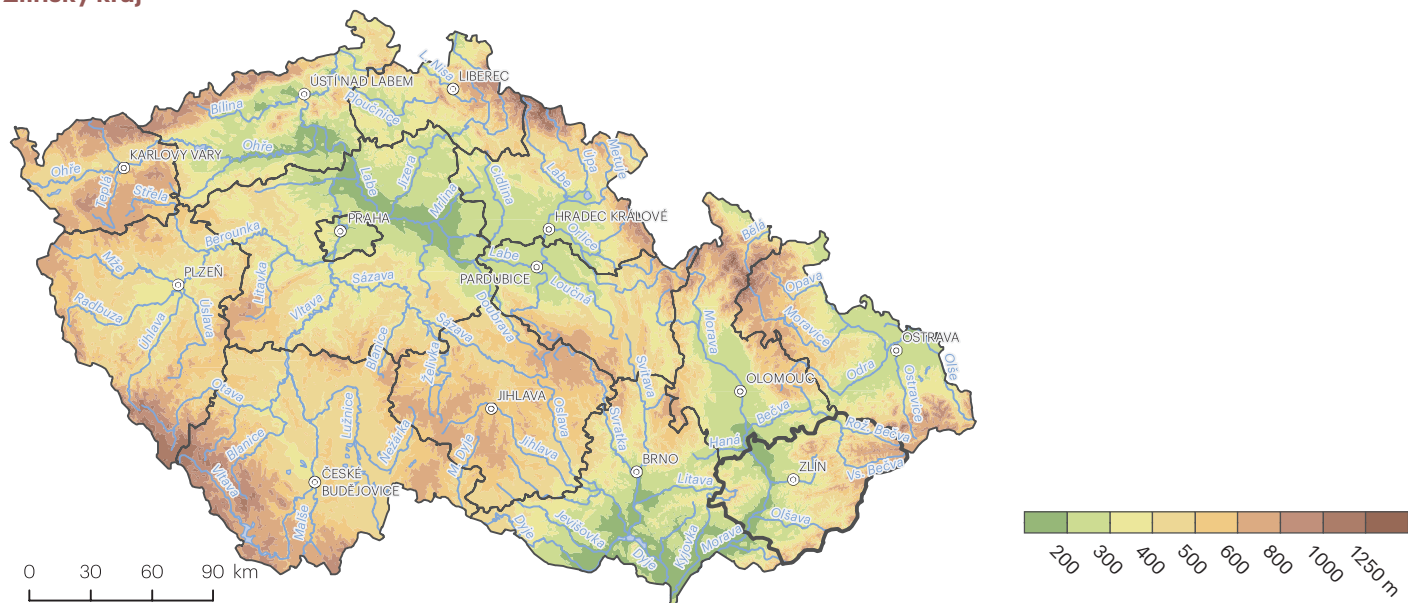
Krajské město	Zlín
Rozloha [km ²]	3 963
Počet obyvatel	584 676
Hustota zalidnění [obyv.km ⁻²]	148
Počet obcí	307
Z toho se statutem města	30
Největší obec	Zlín (75 171 obyv.)
Nejmenší obec	Hostějov (38 obyv.)
Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15–64 let [%]	6,0
HDP kraje [mil. Kč*]	411 950

* Data k roku 2014.

Zdroj: ČSÚ

Obr. 1.1

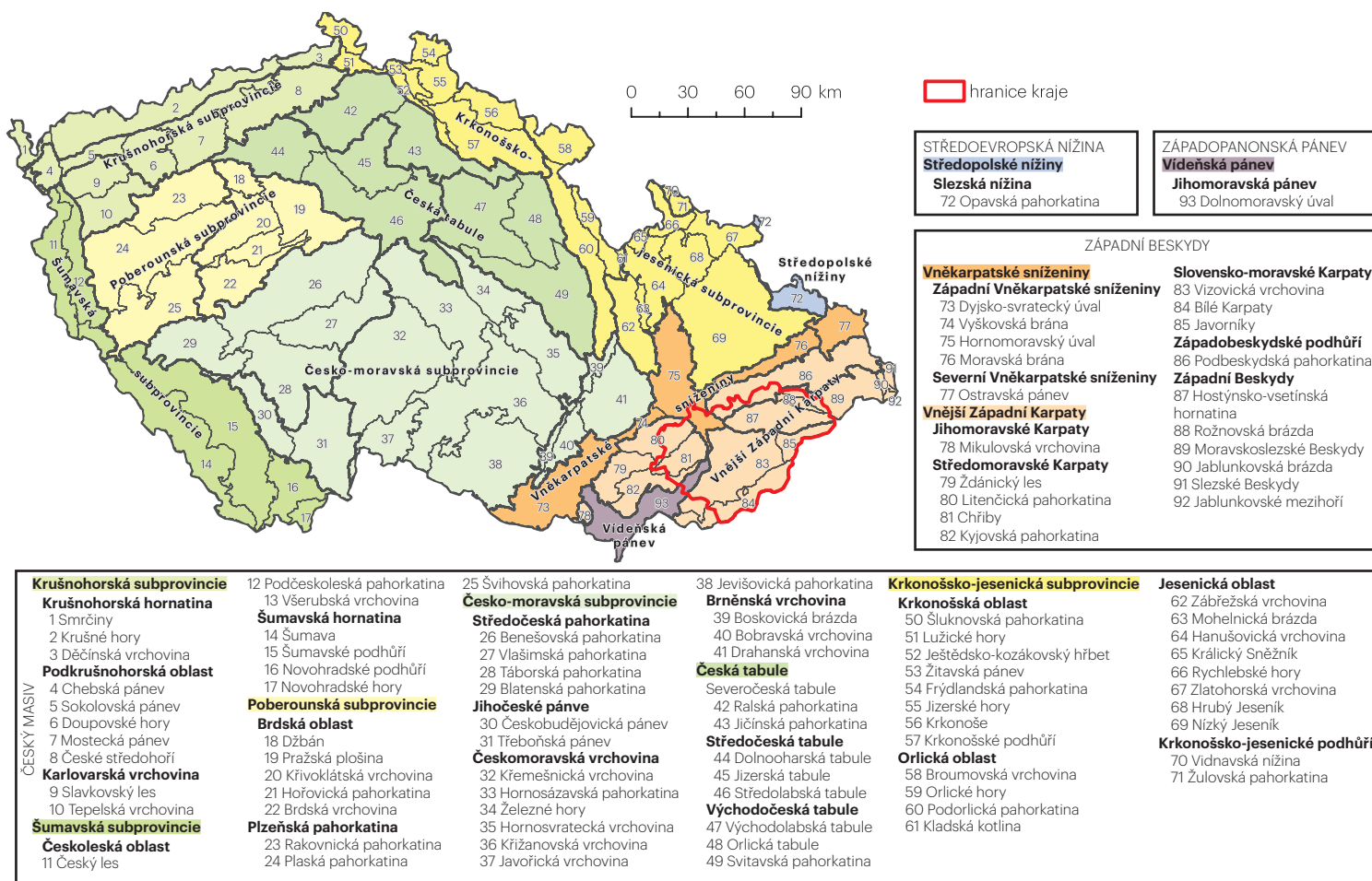
Zlínský kraj

Zdroj: CENIA

Obr. 1.2

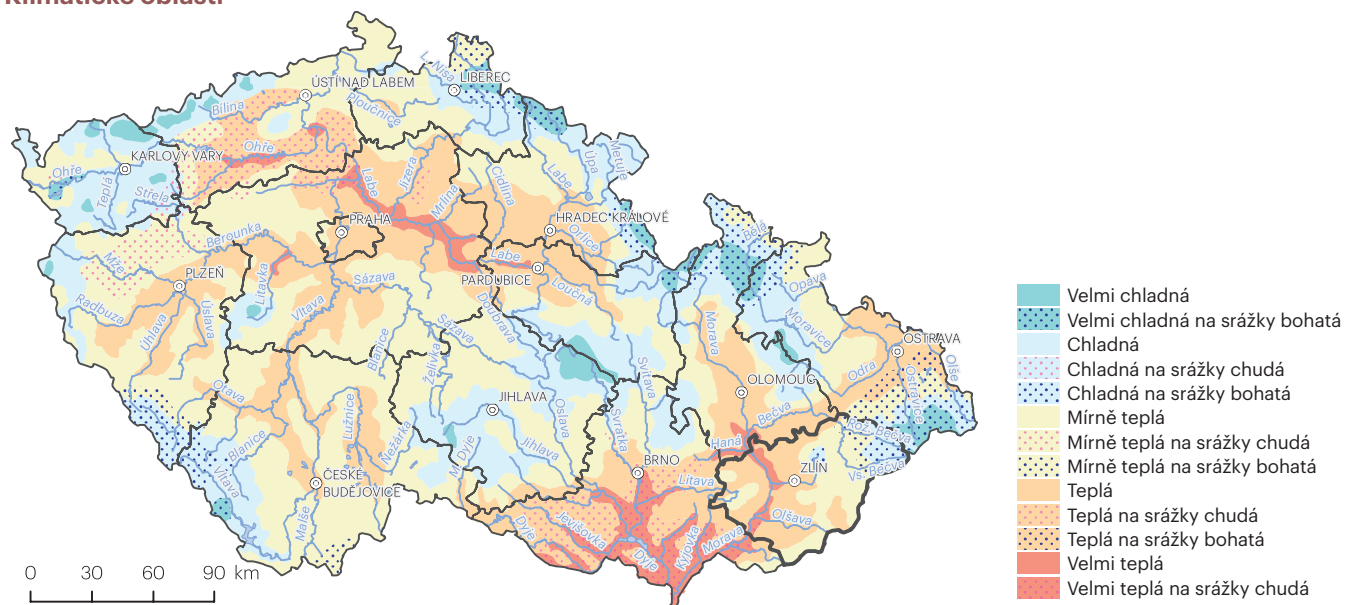
Geomorfologické členění

Zdroj: MŽP

Obr. 1.3

Klimatické oblasti

Zdroj: VÚKOZ, v.v.i.

2

Ovzduší

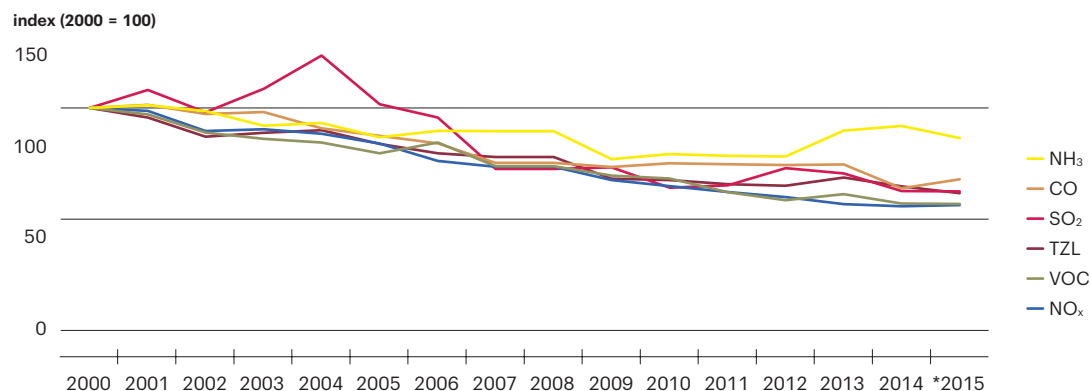
2.1 | Emisní situace

Emise znečišťujících látek ve Zlínském kraji v období 2000–2015 celkově poklesly, a to i přes nárůst emisí SO_2 na začátku období (Graf 2.1.1), na 42,3 tis. t. Nejvýznamnější pokles zaznamenaly emise NO_x (o 43,7 %) a emise VOC (o 43,2 %).

Na celkových emisích znečišťujících látek ve Zlínském kraji se v roce 2015 největší měrou podílely emise CO a emise VOC (Graf 2.1.2), které v případě CO pocházejí především z lokálního vytápění domácností (75,4 %), v případě VOC z používání a výroby organických rozpouštědel (74,2 %). Mezi další sledované emise patří emise NO_x , které jsou produkovány zejména dopravou, resp. mobilními zdroji (53,1 %) a také zdroji zaměřenými na výrobu elektřiny a tepla (39,1 %). V případě emisí SO_2 byly ve Zlínském kraji hlavním producentem velké zdroje znečišťování zaměřené na výrobu elektřiny a tepla (92,1 %). Emise NH_3 vznikají zejména z činností souvisejících s chovem hospodářských zvířat (96,9 %). Lokální vytápění domácností je dominantním zdrojem emisí TZL (64,6 %).

Graf 2.1.1

Vývoj emisí znečišťujících látek [index, 2000 = 100], 2000–2015

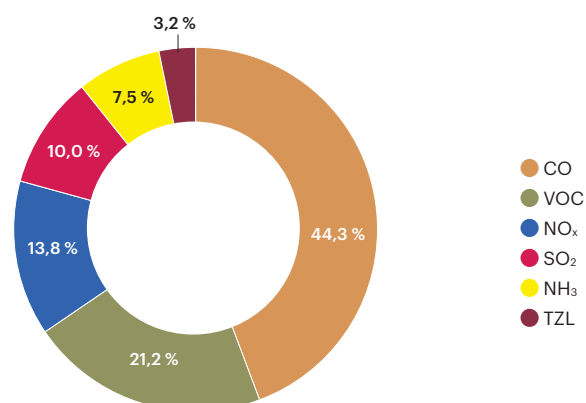

Emise TZL, VOC a NH_3 z plošných zdrojů jsou rozpočteny do krajů odborným odhadem.
* Předběžná data.

Zdroj: ČHMÚ

Graf 2.1.2

Podíl jednotlivých emisí znečišťujících látek na celkové emisní bilanci [%], 2015

Emise TZL, VOC a NH_3 z plošných zdrojů jsou rozpočteny do krajů odborným odhadem.
Předběžná data.

Zdroj: ČHMÚ

2.2 | Kvalita ovzduší

Kvalita ovzduší ve Zlínském kraji je dlouhodobě ovlivněna zejména dálkovým přenosem znečištění z Moravskoslezského kraje, silniční dopravou, a také lokálními topeništi v kombinaci s aktuálními meteorologickými a rozptylovými podmínkami.

Ucelenou informaci o kvalitě ovzduší Zlínského kraje udává mapa oblastí s překročením imisních limitů včetně zahrnutí přízemního ozonu (Obr. 2.2.1). Dle tohoto vymezení došlo v roce 2015 na celkem 93,7 % území k překročení imisního limitu pro alespoň jednu znečišťující látku¹. Oproti předchozímu hodnocenému roku tak došlo ke značnému navýšení překročení, neboť v roce 2014 byl imisní limit se zahrnutím přízemního ozonu překročen na celkem 60,2 % území. Situaci v roce 2015 způsobilo extrémně teplé léto, které vytvořilo příznivé podmínky pro tvorbu přízemního ozonu.

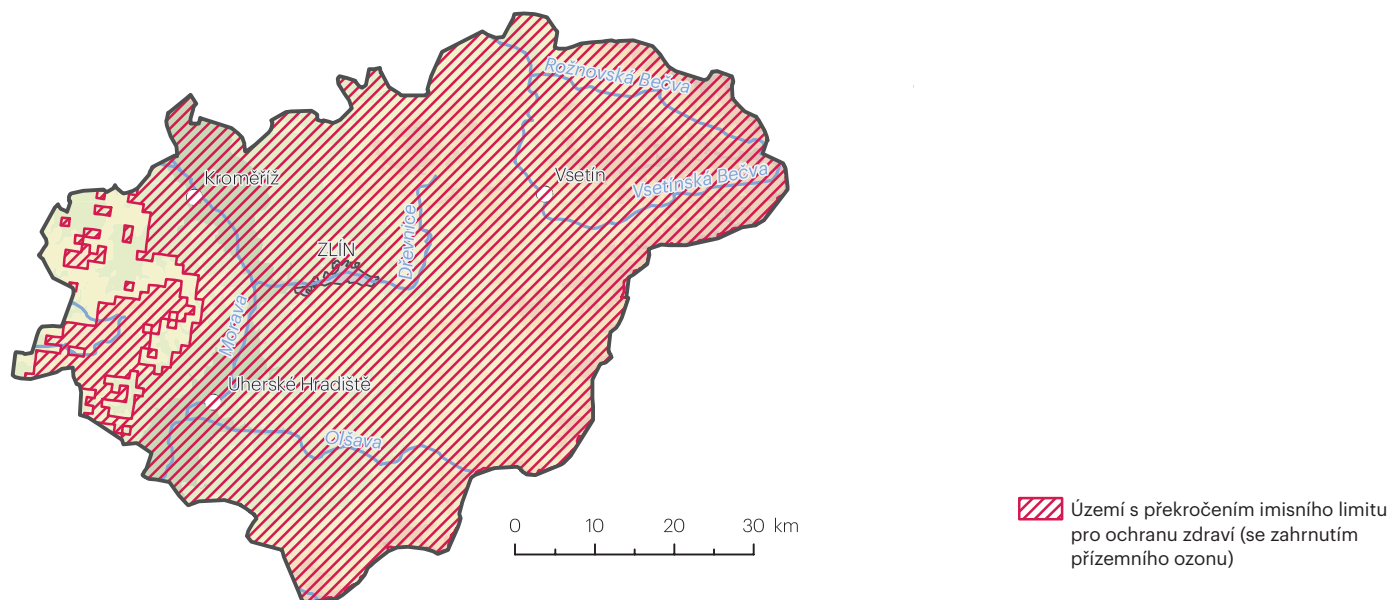
Při hodnocení kvality ovzduší bez zahrnutí přízemního ozonu² se v roce 2015 jednalo o 79,1 % území (Obr. 2.2.2), což představuje meziroční nárůst, neboť v roce 2014 došlo k překročení na 21,1 % území kraje.

V roce 2015 byl opakovaně překročen denní imisní limit pro suspendované částice PM₁₀ na 2 stanicích (stanice Zlín-Svit, Otrokovice-město), roční imisní limit pro suspendované částice PM₁₀ na 1 stanici (Zlín-Svit), roční imisní limit pro PM_{2,5} na 1 stanici (Otrokovice-město) a roční imisní limit pro BaP na 2 stanicích (Valašské Meziříčí, Zlín). Imisní limity pro ostatní znečišťující látky nebyly překročeny. V roce 2015 probíhalo navíc měření koncentrací suspendovaných částic PM₁ ve Zlínském kraji na 1 stanici (Otrokovice-město).

Hlavním nástrojem pro řízení kvality ovzduší v jednotlivých oblastech jsou tzv. Programy zlepšování kvality ovzduší³.

Obr. 2.2.1

Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví se zahrnutím přízemního ozonu, 2015

Zdroj: ČHMÚ

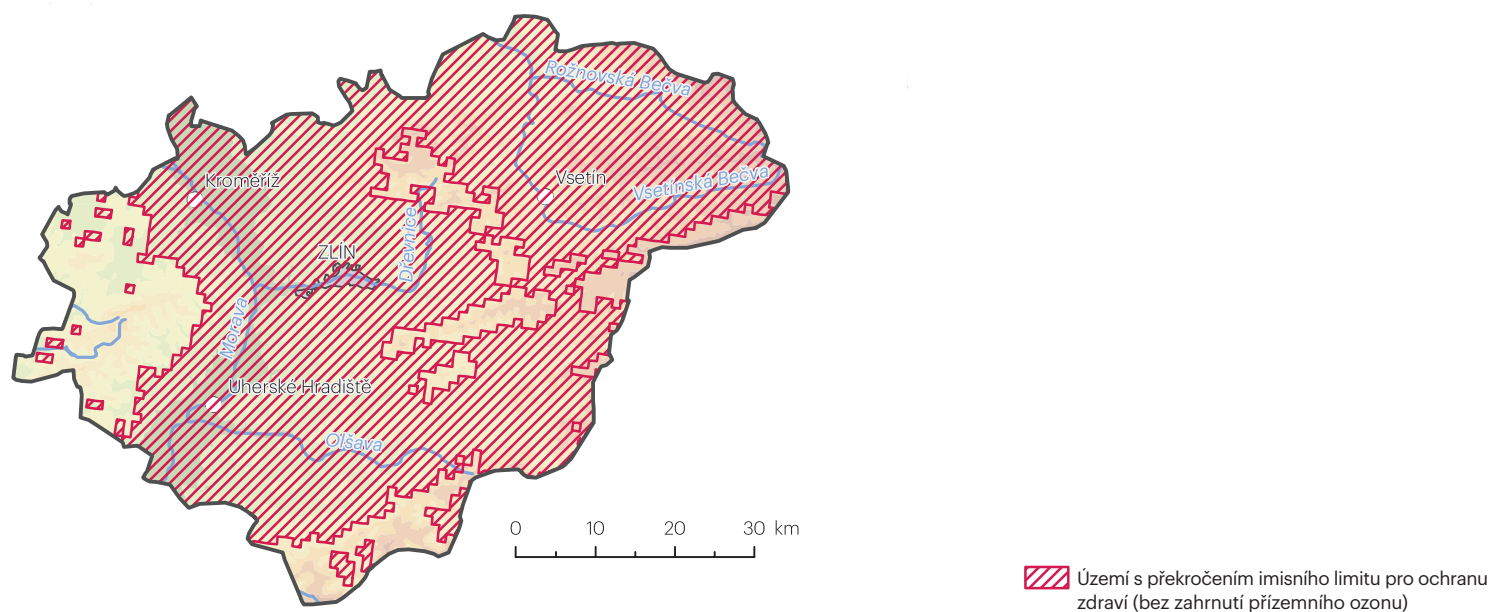
¹ Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, příloha č. 1, bod 1+2+3+4: překročení imisního limitu včetně přízemního ozonu pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku (SO₂, CO, PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren, O₃).

² Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, příloha č. 1, bod 1+2+3: překročení imisního limitu bez přízemního ozonu pro alespoň jednu uvedenou znečišťující látku (SO₂, CO, PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, benzen, Pb, As, Cd, Ni, benzo(a)pyren).

³ Programy zlepšování kvality ovzduší jsou dostupné na webové adrese MŽP: http://mzp.cz/cz/programy_zlepsovani_kvality_ovzdusi.

Obr. 2.2.2

Oblasti kraje s překročenými imisními limity pro ochranu zdraví bez zahrnutí přízemního ozonu, 2015

Zdroj: ČHMÚ

3

Voda

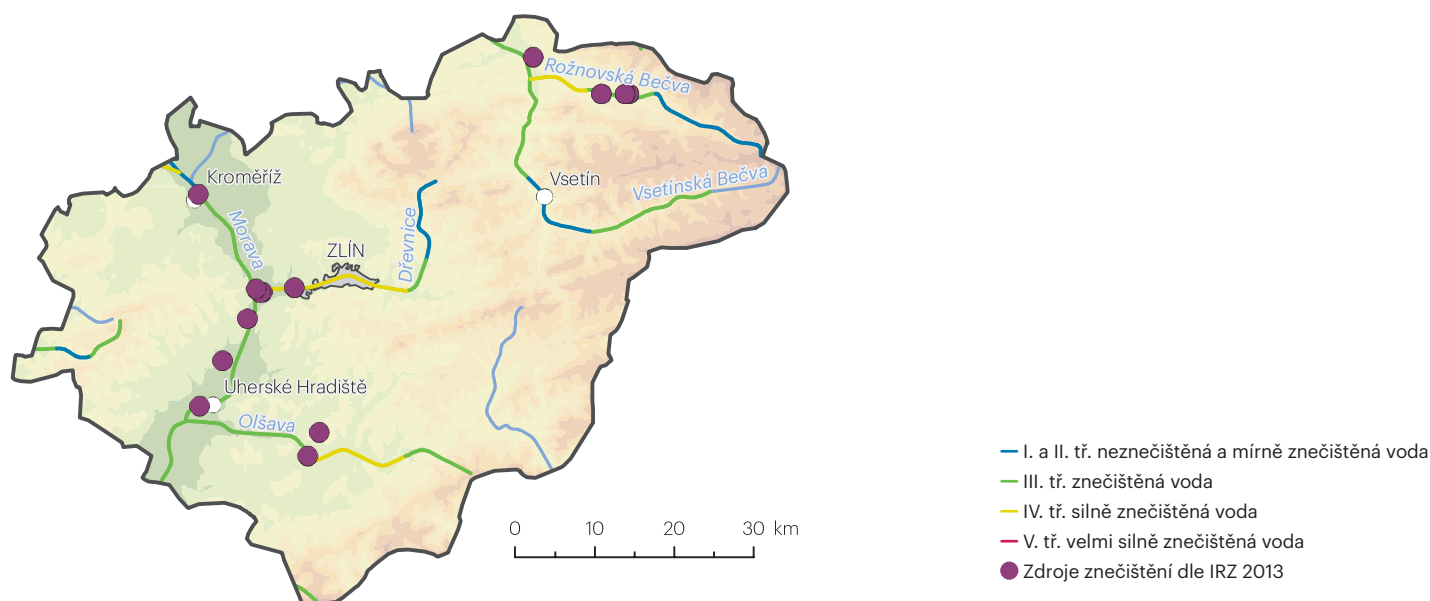
3.1 | Jakost vody

Ve Zlínském kraji byla velká část vodních toků s monitoringem profilů původní státní sítě sledování jakosti vody v období 2014–2015 hodnocena III. třídou jakosti, tzn. jako znečištěná. Dolní toky Rožnovské Bečvy a Dřevnice a střední tok Olšavy byly hodnoceny IV. třídou jakosti, tedy jako silně znečištěná voda (Obr. 3.1.1). Došlo tak ke zhoršení jakosti oproti předchozímu hodnocenému období 2013–2014. Na jakost vody mělo vliv především znečištění z průmyslových zdrojů, plošné znečištění ze zemědělství a mimořádné meteorologické podmínky roku 2015 (vysoce nadnormální teploty, sucho).

V rámci monitoringu koupacích vod bylo ve Zlínském kraji v koupací sezoně 2015 sledováno 12 profilů. Vody nebezpečné ke koupání bylo dosaženo v koupací oblasti Pahrbek u Napajedel, kde došlo ke konci sezony k nadlimitnímu rozvoji sinic. Zhoršená jakost vody byla v průběhu sezony zjištěna na obou sledovaných profilech VN Luhačovice, rovněž v důsledku zvýšení množství sinic, které souviselo s vrcholícím obdobím mimořádně vysokých teplot v první polovině srpna. Na ostatních sledovaných profilech se po celou sezonu udržela voda vhodná ke koupání, v případě VN Bečva a VN Bystřička se zhoršenými smyslově postižitelnými vlastnostmi ke konci koupací sezony (Obr. 3.1.2).

Obr. 3.1.1

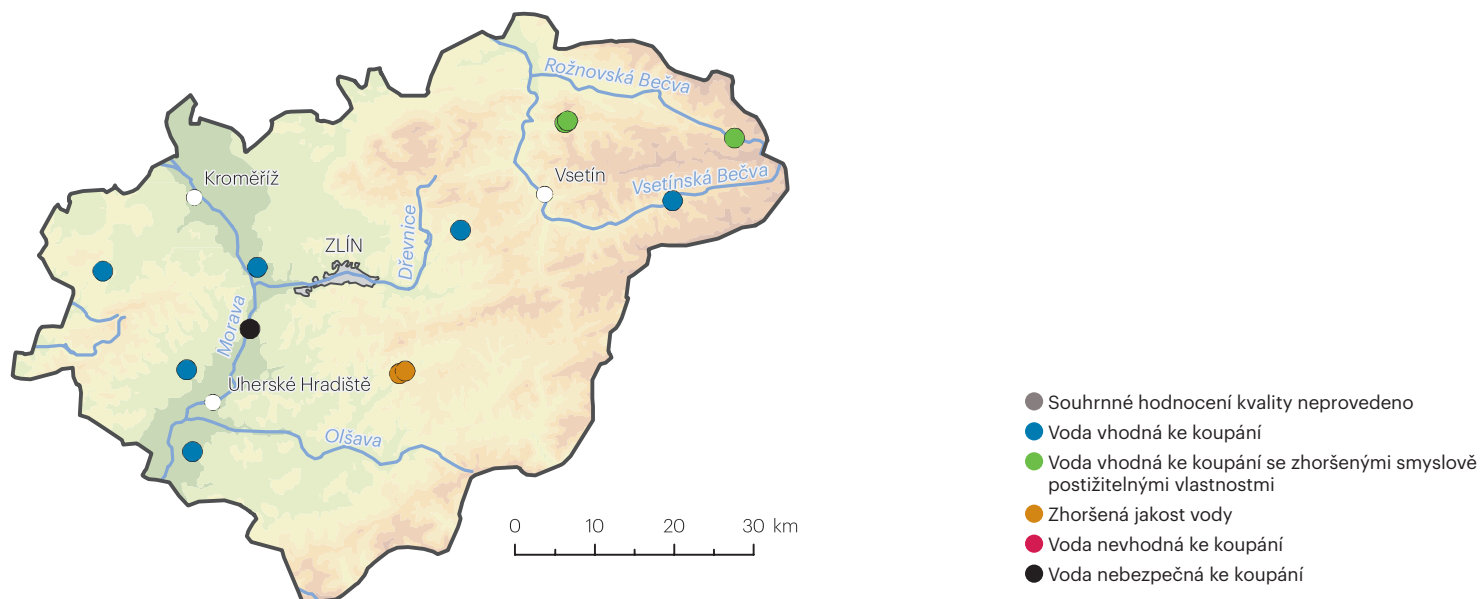
Jakost vody v tocích, 2014–2015

Mapa je sestavena na základě výsledného zatřídění jednotlivých profilů podle normy ČSN 75 7221, které je dáno nejhorší třídou z následujících ukazatelů: BSK_5 , $CHSK_{Cr}$, $N-NH_4^+$, $N-NO_3^-$, $P_{celk.}$ a saprobní index makrozoobentosu. Bodové zdroje znečištění jsou uvedeny dle IRZ (úniky do vody a přenosy v odpadních vodách) za ohlašovací rok 2013. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny třídy hodnocení jakosti vody v tocích.

Zdroj: VÚV T.G.M., v.v.i. z podkladů s.p. Povodí, CENIA

Obr. 3.1.2

Kvalita koupacích vod, koupací sezona 2015

V mapě je znázorněno nejhorší dosažené hodnocení kvality koupacích vod na jednotlivých profilech z jednotlivých měření v průběhu celé koupací sezony. V legendě jsou pro úplnost znázorněny všechny kategorie hodnocení kvality koupacích vod.

Zdroj: CENIA z podkladů SZÚ

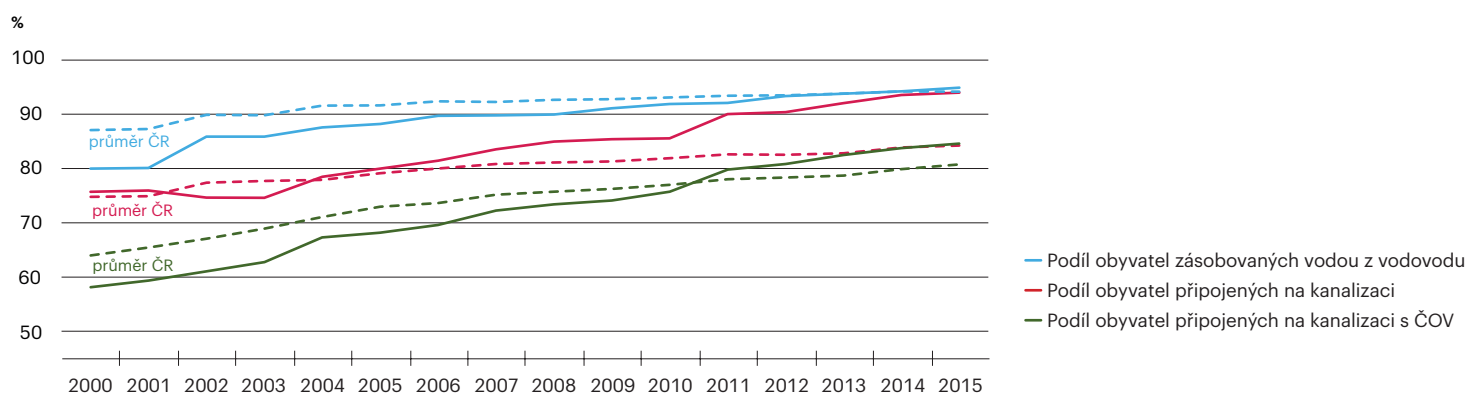
3.2 | Vodní hospodářství

Zlínský kraj vyniká rychlostí připojování obyvatel na kanalizaci a ČOV (Graf 3.2.1). V rámci krajů ČR je Zlínský kraj na třetím místě ve výši podílu obyvatel napojených na kanalizaci (94,0 % v roce 2015) a čtvrtý v míře napojení na kanalizaci zakončenou ČOV (84,6 % v roce 2015). Děje se tak i díky realizaci řady vodohospodářských akcí (Tabulka 3.2.1) a dotačnímu titulu zaměřenému na zlepšení vodohospodářské infrastruktury a snížení znečištění vod v obcích do 2 000 EO. Podíl obyvatel připojených na veřejný vodovod je v kontextu ČR mírně nadprůměrný a v roce 2015 činil 94,9 % (Graf 3.2.1).

Ve Zlínském kraji bylo v roce 2015 v provozu celkem 106 ČOV. Na jednu ČOV bylo připojeno průměrně 4 668 obyvatel, což je nejvyšší počet po Hl. m. Praha a Moravskoslezském kraji. Terciární stupeň čištění má 52,8 % ČOV v kraji, což je v rámci ČR průměrný podíl.

Graf 3.2.1

Podíl obyvatel připojených na vodohospodářskou infrastrukturu [%], 2000–2015

Zdroj: ČSÚ

Tabulka 3.2.1

Nejvýznamnější akce vedoucí ke snížení množství znečištění vypouštěného v odpadních vodách, ukončené v letech 2009–2015

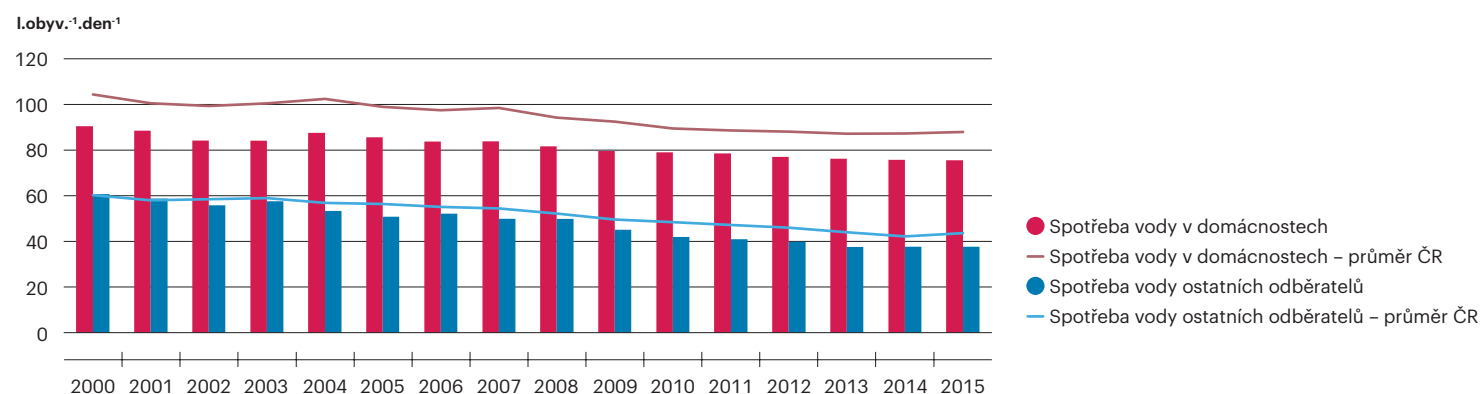
Vodohospodářská akce
Dokončení nových ČOV: ČOV Bánov, ČOV Strání, ČOV Vlčnov, ČOV Jablunka, ČOV Bystřička, ČOV Nevšová, ČOV Horní Němčí, ČOV Zdechov, ČOV Růžďka, ČOV Žalkovice
Intenzifikace ČOV: ČOV Slušovice, ČOV Vizovice, ČOV Valašské Klobouky, ČOV Holešov (II. etapa), ČOV Otrokovice, ČOV Uherské Hradiště, ČOV Uherský Brod, ČOV Velehrad, ČOV Lidečko
Odkanalizování obcí Břestek, Tupesy a Zlechov, dokončení nové ČOV Zlechov
Odkanalizování 4 obcí aglomerace Dolní Lhota na novou ČOV Dolní Lhota
Akce Holešovsko-sever (zajištění odvod odpadních vod 4 městských částí na ČOV Holešov)
Čistá Bečva II (odkanalizování a čištění odpadních vod obcí v povodí Bečvy): Část A: Vsetín, Lhota u Vsetína, Liptál, Ústí, Leskovec, Valašská Polanka, Lužná Část B: Francova Lhota, Střelná, Valašská Senice, Lačnov, Hovězí, Huslenky, Velké Karlovice Část C: Valašské Meziříčí, Krhová, Poličná, Rožnov pod Radhoštěm

Zdroj: KÚ Zlínského kraje

Celkem bylo v roce 2015 ve Zlínském kraji vyrobeno 28,7 mil. m³ vody. Spotřeba vody na jednoho obyvatele, zásobovaného vodou z veřejného vodovodu, v roce 2015 činila 141,6 l.obyv.⁻¹.den⁻¹, což je sice o 2,8 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ více než v roce 2014, ale stále se jedná o nejnižší hodnotu v rámci ČR. Stejně tak spotřeba vody v domácnostech byla v roce 2015 nejnižší v ČR a činila 75,6 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ (Graf 3.2.2). Oproti roku 2000 (90,5 l.obyv.⁻¹.den⁻¹) poklesla spotřeba vody v domácnostech především vlivem růstu cen vody. Průměrná cena vodného v roce 2015 dosáhla 34,7 Kč.m⁻³ bez DPH a stočného 29,1 Kč.m⁻³ bez DPH. Spotřeba vody ostatních odběratelů, mezi něž se řadí např. služby, zdravotnictví, školství či menší průmyslové podniky připojené na veřejný vodovod, byla v roce 2015 v rámci ČR podprůměrná a dosáhla hodnoty 37,7 l.obyv.⁻¹.den⁻¹ (Graf 3.2.2). Ztráty pitné vody ve vodovodní síti, které jsou ovlivněny stářím a stavem této sítě, meziročně mírně vzrostly z 15,2 % v roce 2014 na 16,7 % v roce 2015 a jsou v rámci ČR průměrné.

Graf 3.2.2

Spotřeba pitné vody [l.obyv.⁻¹.den⁻¹], 2000–2015

Zdroj: ČSÚ

4

Příroda

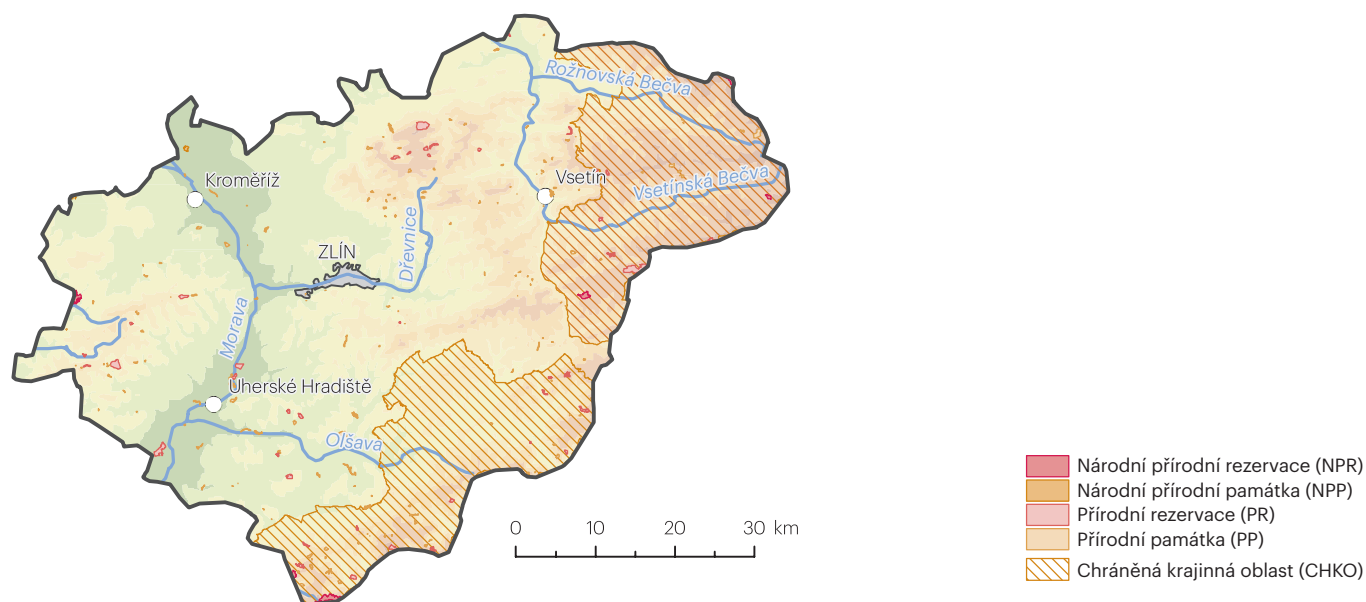

4.1 | Územní a druhová ochrana přírody

Na území Zlínského kraje se v roce 2015 nacházela dvě velkoplošná zvláště chráněná území (Obr. 4.1.1), a to CHKO Beskydy a CHKO Bílé Karpaty. V roce 2015 došlo k meziročnímu nárůstu počtu maloplošných zvláště chráněných území ze 187 na 206 o celkové rozloze 2 442 ha (o 228 ha více než v roce 2014). Mezi tato území patřily 2 národní přírodní památky (bez meziroční změny), 6 národních přírodních rezervací (beze změny), 154 přírodních památek (137 v roce 2014) a 44 přírodních rezervací (42 v roce 2014). V roce 2015 probíhala realizace programu na záchranu ohrožené užovky stromové, která se na území kraje vyskytuje. Dále byly realizovány záchranné programy – programy péče o bobra evropského a vydru říční.

Obr. 4.1.1

Zvláště chráněná území, 2015

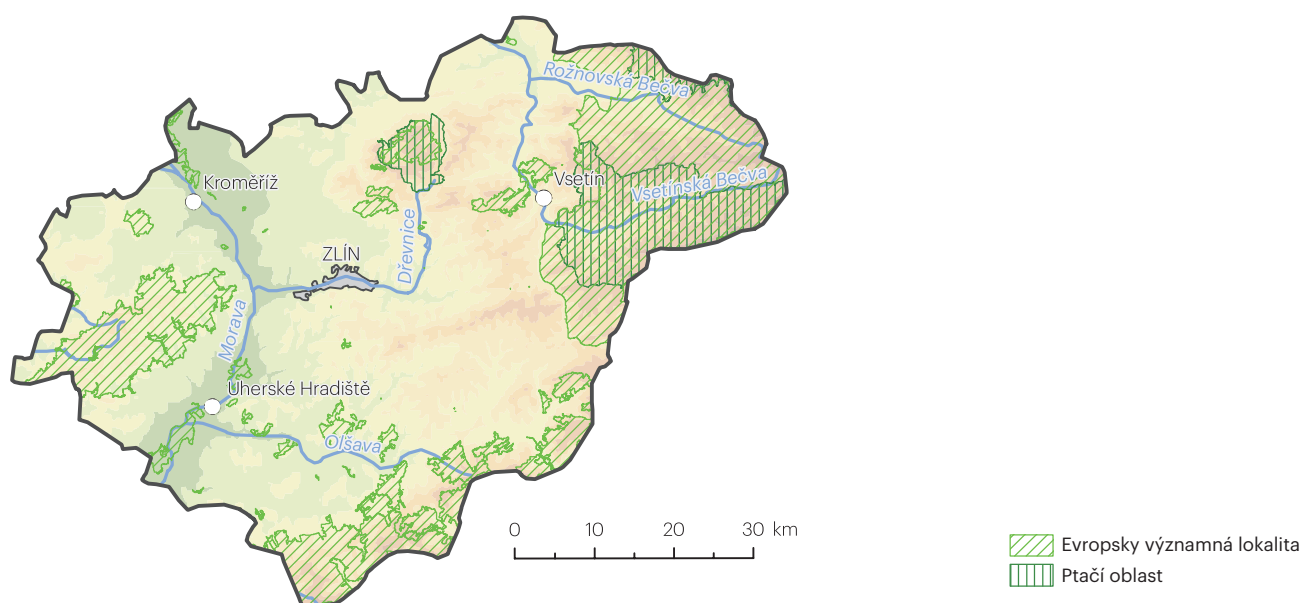
Zdroj: AOPK ČR

4.2 | Natura 2000

V rámci soustavy Natura 2000 (Obr. 4.2.1) byly ve Zlínském kraji v roce 2015 evidovány 3 ptačí oblasti, z nichž některé zasahovaly na území kraje jen částečně. Celkově zaujímaly plochu 34 723 ha, tj. 8,8 % z celkové rozlohy kraje. Jmenovitě se jednalo o Hostýnské vrchy; Horní Vsacko; Beskydy. Dále se v kraji nacházelo, nebo do něj zasahovalo, 66 evropsky významných lokalit. Na území kraje zaujímaly plochu 113 720 ha, tj. 28,7 % z jeho celkové rozlohy. Jelikož se ptačí oblasti a evropsky významné lokality mohou částečně překrývat, byl celkový podíl soustavy Natura 2000 na rozloze kraje 29,7 % (117 690 ha).

Obr. 4.2.1

Lokality národního seznamu soustavy Natura 2000, 2015

Zdroj: AOPK ČR

5

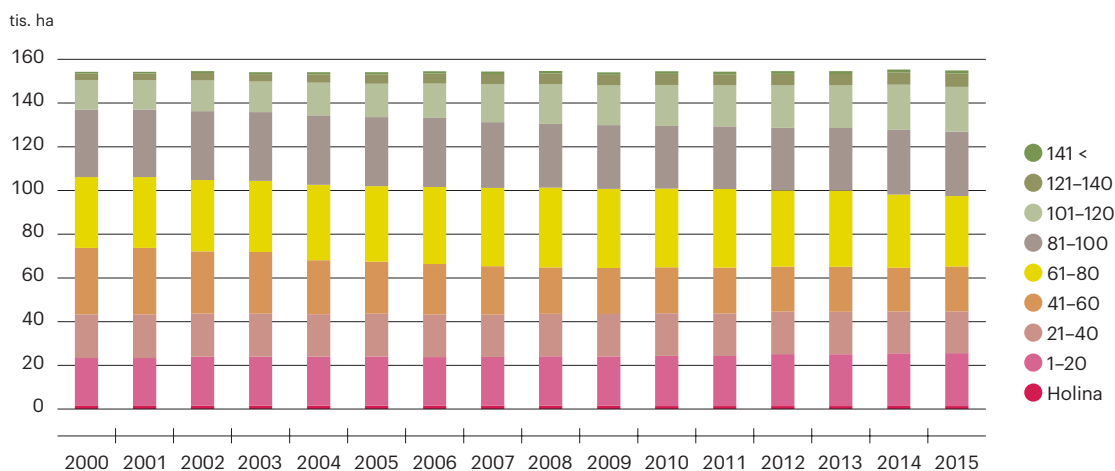
Lesy

5.1 | Druhová a věková skladba lesů

V roce 2015 činila celková porostní plocha lesů ve Zlínském kraji 154 917 ha, tj. 39,1 % z jeho celkové rozlohy. Nejpočetněji zastoupenou věkovou skupinu v lesích Zlínského kraje představovaly v roce 2015 porosty ve věku 61–80 let (Graf 5.1.1), přičemž průměrný věk listnatých dřevin byl 70 let a jehličnanů 62 let. Hospodářské lesy s primární produkční funkcí zaujímaly 88,4 %, lesy zvláštního určení 11,5 % a lesy ochranné 0,0 % z celkové porostní plochy. Přestože by v kraji měla být v rámci přirozené skladby zastoupena především listnatá společenstva, v roce 2015 tvořily 54,8 % celkového lesního porostu jehličnany, a to především smrky (42,9 %). Nejvíce zastoupenými listnáči byly buky s 22,2% podílem. Od roku 2000 je však možné pozorovat trend postupného přibližování se přirozenému stavu (Graf 5.1.2), a to i přesto, že nově zakládané porosty byly z 52,8 % tvořeny jehličnatými stromy. Jehličnany ale rovněž zaujímaly v rámci těžeb 71,2 % z celkově vykáceného lesního porostu, což vedlo k posilování podílového zastoupení listnáčů.

Graf 5.1.1

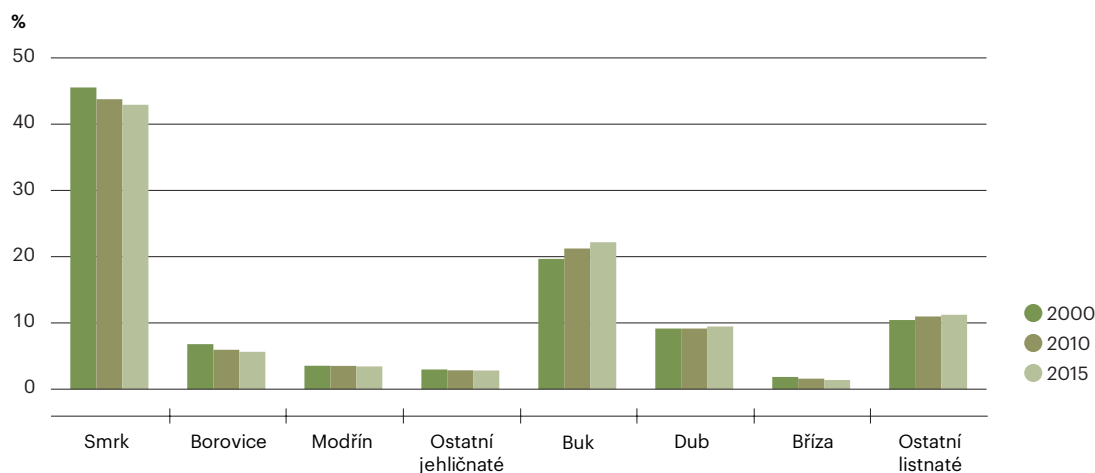
Vývoj porostní plochy a věkové struktury lesů [tis. ha], 2000–2015

Zdroj: ÚHÚL

Graf 5.1.2

Druhová skladba lesů [%], 2000, 2010, 2015

Zdroj: ÚHÚL

6

Půda a krajina

6.1 | Využití území

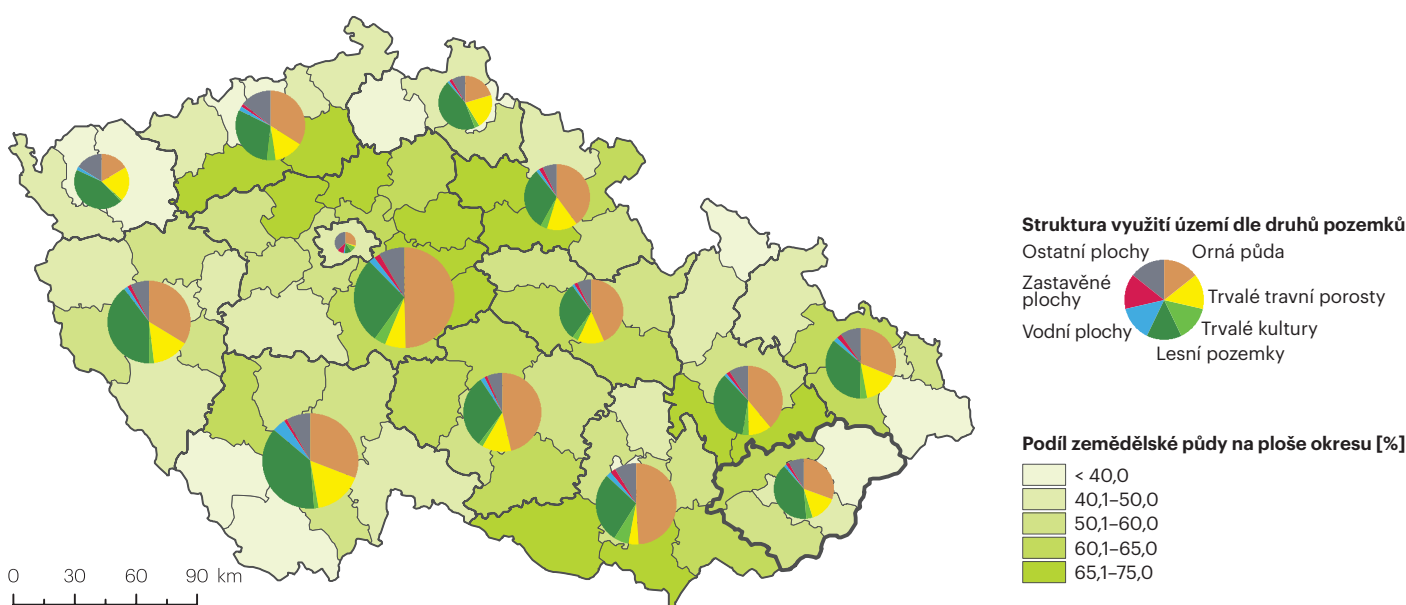
Zlínský kraj má kromě nížiny podél toku Moravy značně členitý reliéf, dle katastru nemovitostí téměř 40 % jeho území pokrývají lesy. V důsledku přírodních podmínek má kraj významnější zastoupení trvalých travních porostů ve struktuře zemědělské půdy, a to 29,8 % v roce 2015 (Obr. 6.1.1). V jihozápadní části kraje se nacházejí vinice, celkově se jedná o cca 1 000 ha, tj. 5,1 % celkové plochy vinic na území ČR. V LPIS bylo v roce 2015 registrováno 143,8 tis. ha zemědělské půdy, což je 76,1 % ve srovnání s údaji katastru nemovitostí.

Trendy využití území v kraji v období 2000–2015 se vyznačují poměrně výrazným úbytkem orné půdy, neboť v uvedeném období došlo k poklesu o 5,9 tis. ha, tj. o 4,7 %, zčásti ve prospěch trvalých travních porostů, jejichž výměra se zvětšila o 2,1 tis. ha (3,8 %). Během hodnoceného období rovněž narostla plocha ovocných sadů (o 6,0 %) a vinic (o 7,4 %). Celková plocha zemědělské půdy v kraji v průběhu sledovaného období poklesla o 3,5 tis. ha (tj. o 1,8 %), a to zejména v důsledku dynamického růstu zastavěných a ostatních ploch, které se rozšířily o 2,3 tis. ha (5,9 %). Pro výstavbu silniční infrastruktury bylo v kraji ve sledovaném období zabráno 516 ha zemědělské půdy, což je 9,6 % celkových záborů v ČR. Plocha lesů se v kraji mění pouze nevýznamně, zřetelný nárůst však zaznamenala výměra vodních ploch, a to o 270 ha, tj. o 5,5 %. V roce 2015 ubylo v kraji zhruba 400 ha orné půdy, z toho bylo 44,7 % přeměněno na zastavěné a ostatní plochy a na 42,8 % vznikl trvalý travní porost.

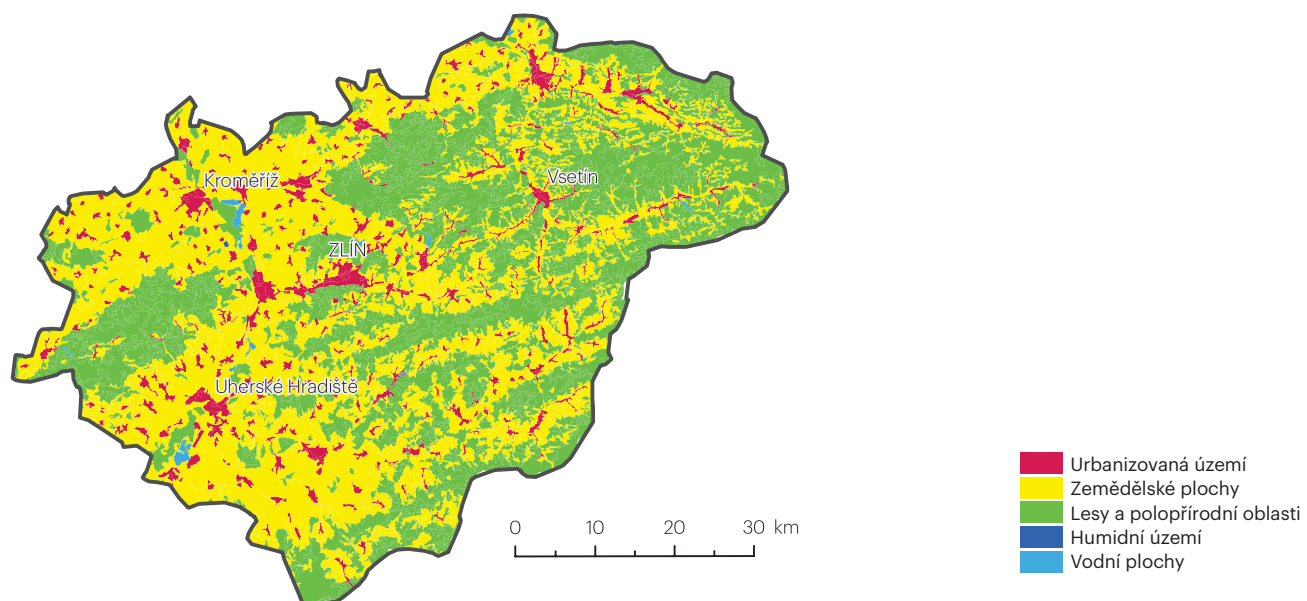
Na základě databáze CORINE Land Cover z roku 2012 (Obr. 6.1.2) je zemědělsky využíváno 50,3 % území kraje, lesy a polopřírodní oblasti zaujímají 42,1 % území. Během období 2006–2012 nebyly změny krajinného krytu v kraji významné, relativně nejrozsáhlejší změny byly zaznamenány v okresech Uherské Hradiště a Zlín, kde se jednalo o zhruba 2 % území těchto krajů.

Obr. 6.1.1

Struktura využití území v kraji a podíl zemědělské půdy na ploše okresu [%], 2015

Zdroj: ČÚZK

Obr. 6.1.2**Krajinný pokryv dle databáze CORINE Land Cover, 2012**

Data pro rok 2015 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj: CENIA, EEA

Zemědělství

7

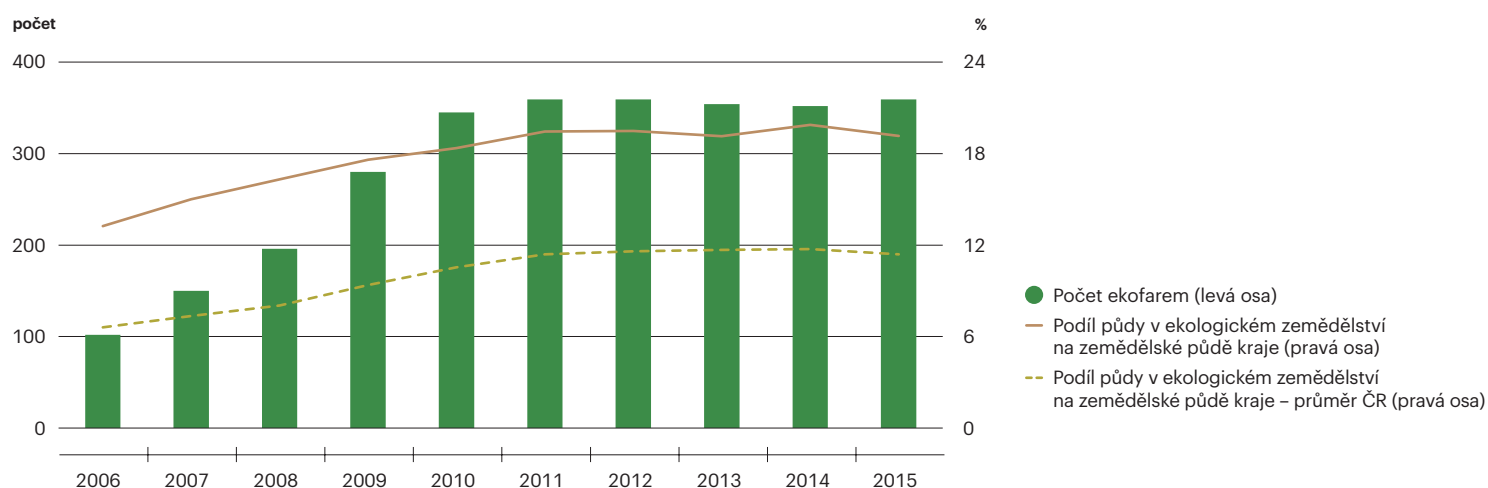
7.1 | Ekologické zemědělství

Zlínský kraj patří, vzhledem k velké členitosti reliéfu a vysokému podílu trvalých travních porostů na zemědělské půdě, mezi kraje s významným ekologickým zemědělstvím. V roce 2015 zaujímala výměra zemědělské půdy v ekologickém zemědělství 36 909 ha, tj. 19,2 % celkové rozlohy zemědělské půdy kraje (Graf 7.1.1), v meziročním srovnání poklesla o 3,8 %. Počet 359 ekofarek (z celkového počtu 4 096 ekofarek v ČR) byl v kontextu ČR také nadprůměrný.

Trend ekologického zemědělství v kraji byl v období mezi roky 2006–2011 rostoucí, ve zpomalení nárůstu ekologického zemědělství po roce 2011 se projevil zejména vliv uzavření vstupu nových žadatelů do titulu „Ekologické zemědělství“ v rámci agroenvironmentálních opatření od roku 2011, a to z důvodu blížícího se konce programového období a vyčerpání prostředků v dotačním titulu, a vliv uplynutí pětiletého období trvání závazků od vstupu jednotlivých žadatelů do dotačního titulu. Pro období 2014–2020 bylo v rámci nové SZP vyčleněno jako samostatné opatření „Ekologické zemědělství“, v jehož rámci je možné uzavírat nové pětileté závazky. Co se týče produkce biopotravin, v roce 2015 mělo evidováno sídlo ve Zlínském kraji 41 výrobců biopotravin z celkového počtu 542 výrobců v ČR.

Graf 7.1.1

Vývoj ekologického zemědělství [počet, %], 2006–2015

Zdroj: MZe

An aerial photograph of a massive open-pit coal mine. A long, red and white conveyor belt structure extends diagonally across the dark, layered coal pits. In the center, a complex of industrial buildings and machinery is visible. The surrounding landscape is a vast, dark expanse of excavated earth and coal.

Průmysl a energetika

8.1 | Těžba surovin

Na území Zlínského kraje se realizuje poměrně málo těžební činnosti. V největších objemech se zde těží stavební suroviny – štěrkopísky a stavební kámen (Graf 8.1.1). Těžba štěrkopísků od roku 2002 s občasnými výkyvy meziročně klesá. Zatímco v roce 2002 činil roční objem těžby 1,8 mil. t, v roce 2015 byl již jen 914 tis. t, což je o 50,5 % méně. Meziroční pokles těžby štěrkopísků v roce 2015 činil 5,8 %.

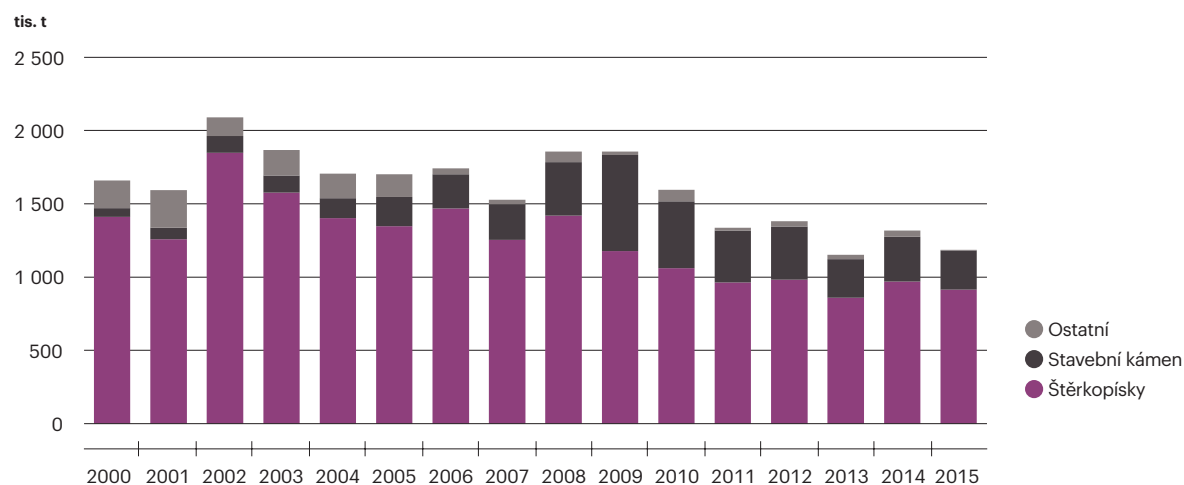
Těžba stavebního kamene zažívala největší rozmach v letech 2008–2012, kdy se těžilo 350–650 tis. t. Poté byla těžební činnost utlumena a v roce 2015 se ve Zlínském kraji vytěžilo pouze 267 tis. t.

V kategorii Ostatní jsou zahrnuty cihlářská surovina, ropa, zemní plyn a kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu.

Celkový objem těžby v kraji v roce 2015 činil 1,2 mil. t a meziročně klesl o 10,0 %. V porovnání s ostatními kraji ČR se jedná o kraj s nejmenším objemem těžby na svém území.

Graf 8.1.1

Vývoj těžby [tis. t], 2000–2015

Zdroj: ČGS

8.2 | Průmysl

Ve Zlínském kraji bylo v roce 2015 v provozu 81 průmyslových zařízení IPPC (Obr. 8.2.1) z celkového počtu 1 508 zařízení v celé ČR. Do kategorie Energetika spadá 5 zařízení, jedná se převážně o teplárny a jedno zařízení pro výrobu tepla pro průmyslové účely.

Do kategorie Výroba a zpracování kovů je zařazeno 13 zařízení, sem patří zejména slévárny a povrchové úpravy materiálů. Nerosty se zpracovávají ve 4 zařízeních IPPC, tj. ve dvou cihelnách a dvou zařízeních pro výrobu skla.

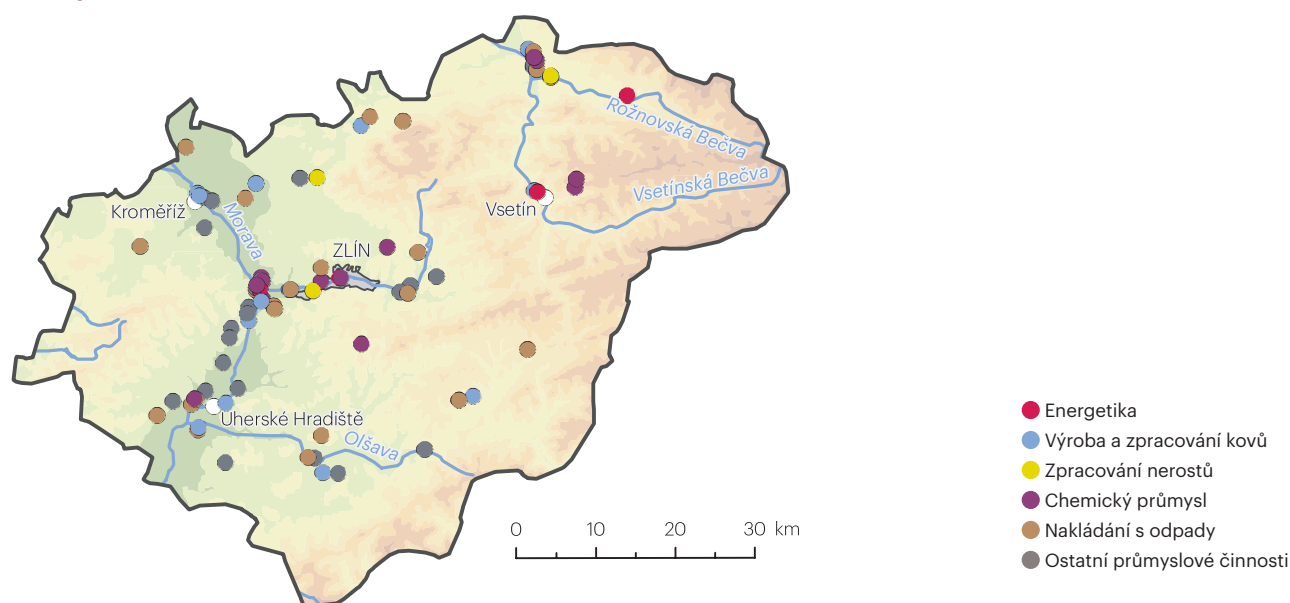
Chemický průmysl v kraji zastupuje 13 zařízení, která vyrábějí výbušniny, glycerin, organické látky, gumárenské a plastikářské přísady nebo obuvnické komponenty.

V kategorii Ostatní průmyslové činnosti je 23 zařízení IPPC, jedná se zejména o zemědělské podniky zaměřující se na výkrm prasat nebo drůbeže. Dále se zde provozuje např. výroba potravinářských a krmných komodit, výroba kartonu či jatka.

Emise sledovaných znečišťujících látek v kategorii REZZO 1 (velké stacionární zdroje znečišťování)¹ ve Zlínském kraji (Graf 8.2.1) měly ve sledovaném období 2000–2015 klesající nebo alespoň stagnující trend, což je důsledkem plnění legislativních povinností, dodržování emisních limitů a neustálého zlepšování technologií s důrazem na snižování vlivu na životní prostředí.

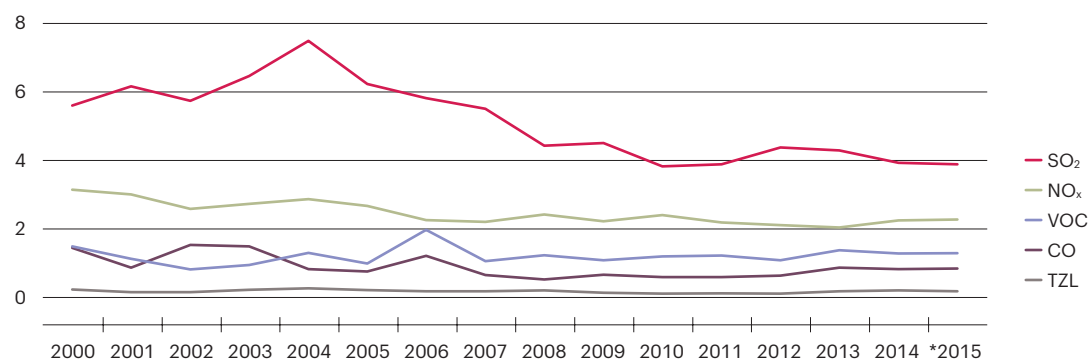
Obr. 8.2.1

Průmyslová zařízení IPPC, 2015

Zdroj: MŽP

¹ Ne všechna zařízení pod IPPC jsou současně velkým zdrojem znečišťování ovzduší REZZO 1. Některá zařízení jsou navíc provozována pod IPPC dobrovolně, aniž by spadala pod integrovanou prevenci ze zákona.

Graf 8.2.1**Vývoj emisí z velkých zdrojů znečišťování (REZZO 1) [tis. t.rok⁻¹], 2000–2015**tis. t.rok⁻¹

*Předběžná data.

Zdroj: ČHMÚ

8.3 | Spotřeba elektrické energie

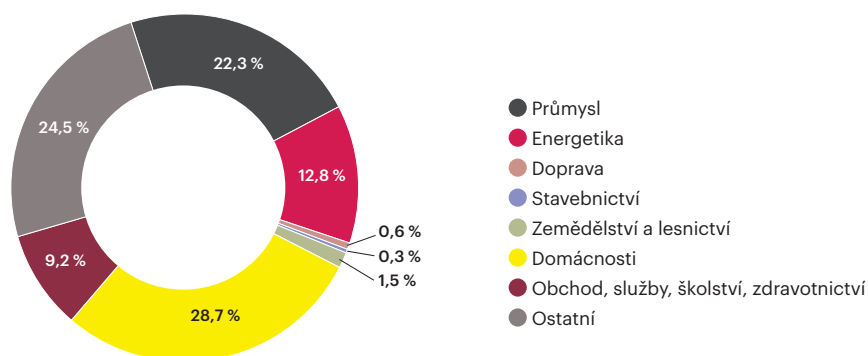
Spotřeba elektřiny ve Zlínském kraji měla v letech 2001–2015 kolísavý charakter s pomalou tendencí ke zvyšování spotřeby. V roce 2015 činila celková spotřeba kraje 3 655,0 GWh, což je o 5,8 % více než v roce 2014 a o 36,1 % více než v roce 2001.

Největšími odběrateli elektrické energie ve Zlínském kraji (Graf 8.3.1) jsou domácnosti, které se spotřebou 1 050,0 GWh v roce 2015 podílely na celkové spotřebě v kraji 28,7 %.

Významná byla v roce 2015 i kategorie Ostatní (24,5 %, 896,3 GWh), jež zahrnuje např. kulturu, veřejnou správu či administrativu. Oproti ostatním krajům ČR má Zlínský kraj relativně malou spotřebu elektřiny v průmyslu (814,4 GWh, tj. 22,3 % z celkové spotřeby v kraji). Tento sektor je zde zastoupen podniky hutnického, kovodělného, dřevozpracujícího, elektrotechnického a textilního průmyslu.

Graf 8.3.1

Spotřeba elektrické energie [%], 2015

Zdroj: ERÚ

8.4 | Vytápění domácností

Způsob vytápění domácností se v jednotlivých krajích ČR výrazně liší (Graf 8.4.1). V regionech s velkými aglomeracemi převažuje dálkové (centrální) vytápění, naopak v menších obcích jsou častěji rozšířena lokální topeniště.

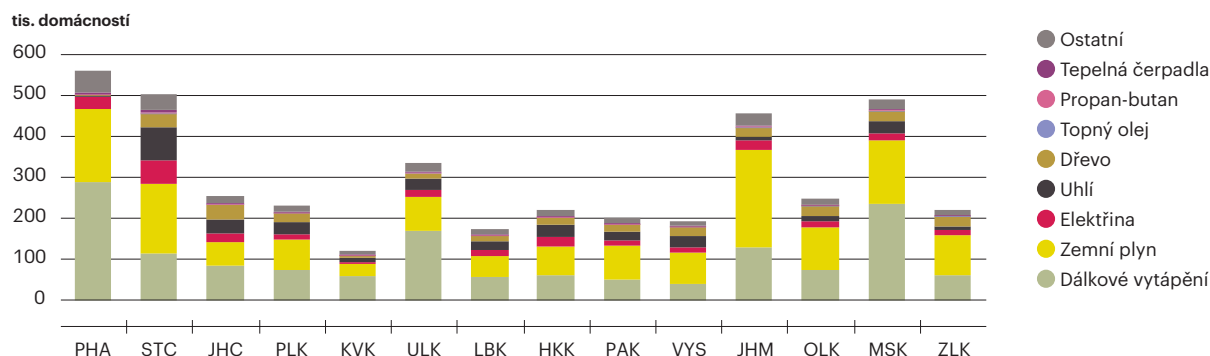
Ve Zlínském kraji jsou domácnosti vytápěny nejčastěji spalováním zemního plynu (44,0 %), druhým nejrozšířenějším způsobem vytápění je dálkové teplo (28,0 %). Tyto dva způsoby jsou příznivé pro životní prostředí, neboť jejich emise jej příliš nezatěžují.

Z tuhých paliv je podíl spalování uhlí v kraji nižší, než je průměr ČR (4,1 % oproti průměrnému podílu 8,1 %), naopak podíl spalování dřeva je v kraji vyšší (11,8 % oproti průměru ČR 7,0 %). Tato paliva se často kombinují, velkou roli ve výběru paliva pro domácnosti hraje jeho cena. S cenou paliva však většinou klesá i jeho kvalita, a tak se stává, že obyvatelé ve snaze ušetřit náklady na vytápění se často vrací k palivům ekologicky méně příznivým. Tyto způsoby vytápění se pak velkou měrou projevují na emisích z vytápění. Zlínský kraj má hustotu zalidnění srovnatelnou s průměrem ČR (55 domácností.km⁻² oproti průměrnému počtu 53 domácností.km⁻²), ale příznivá skladba paliv vedla u tuhých látek k nižším měrným emisím z vytápění oproti průměru ČR (Graf 8.4.2). V případě PAU jsou pak emise mírně vyšší (0,225 kg.rok⁻¹.km⁻² oproti průměru ČR 0,223 kg.rok⁻¹.km⁻²).

Meziročně (2013–2014)² došlo v kraji ke snížení všech sledovaných emisí z vytápění domácností. Emise tuhých částic poklesly o 18,8 %, emise PAU se snížily o 14,7 %. Tento pokles souvisí zejména s mírnou topnou sezonou, kdy nebylo nutné topit tak intenzivně jako v předchozím roce.

Graf 8.4.1

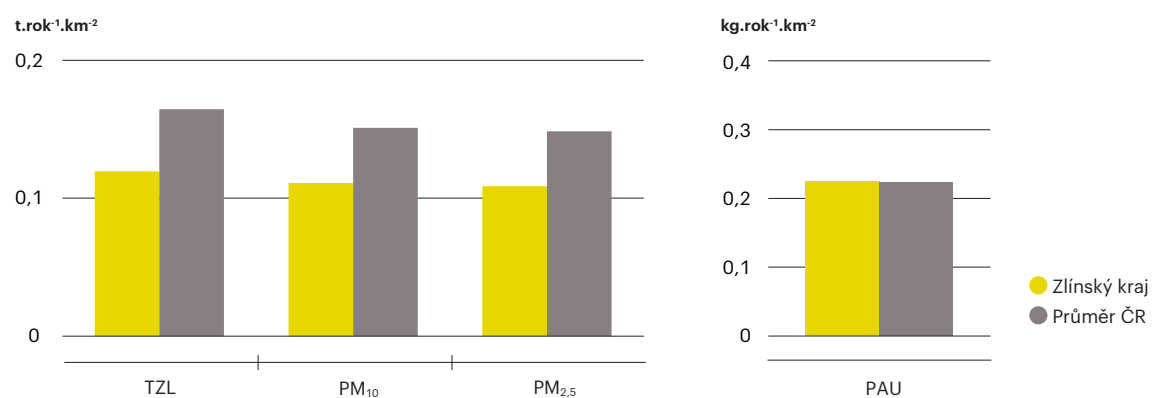
Způsob vytápění domácností v krajích ČR [tis. domácností], 2015

Zdroj: ČHMÚ

² Data pro rok 2015 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Graf 8.4.2

Měrné emise z vytápění domácností [$\text{t.rok}^{-1}.\text{km}^{-2}$, $\text{kg.rok}^{-1}.\text{km}^{-2}$], 2014

Data pro rok 2015 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici.

Zdroj: ČHMÚ

Doprava

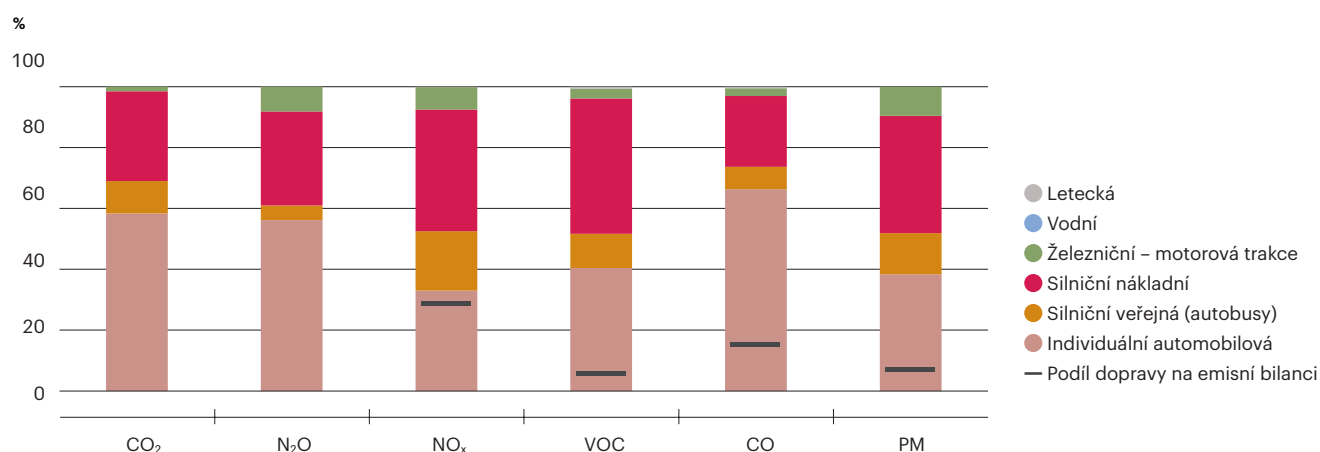
9.1 | Emise z dopravy

Zlínský kraj má jako celek nižší zátěž ovzduší z dopravy, měrné emise z dopravy na jednotku plochy jsou v rámci ČR podprůměrné. Ve struktuře emisí dle druhů dopravy zaujímala v roce 2015 nejvyšší podíly v případě NO_x, VOC a suspendovaných částic nákladní silniční doprava (Graf 9.1.1), v případě emisí CO₂, N₂O a CO byla hlavním dopravním zdrojem těchto látek v kraji individuální automobilová doprava.

V období 2000–2015 emise znečišťujících látek z dopravy v kraji poklesly na úroveň nižší než 40 % stavu roku 2000 (Graf 9.1.2), ve vývoji se projevila modernizace vozového parku osobních i nákladních vozidel, v jehož důsledku klesá emisní náročnost silniční dopravy. Emise skleníkových plynů z dopravy však v tomto období zaznamenaly nárůst o cca 30 %, který byl spojen se zvyšováním přepravních výkonů v silniční dopravě, a to zejména v úvodu 21. století a v závěru hodnoceného období. V roce 2015 v meziročním srovnání poklesly emise NO_x z dopravy o 0,4 %, VOC o 1,9 %, CO o 1,7 % a suspendovaných částic o 2,2 %, emise CO₂ však narostly o 4,1 %.

Graf 9.1.1

Emise znečišťujících látek a skleníkových plynů z jednotlivých druhů dopravy a podíl dopravy na celkové emisní bilanci [%], 2015

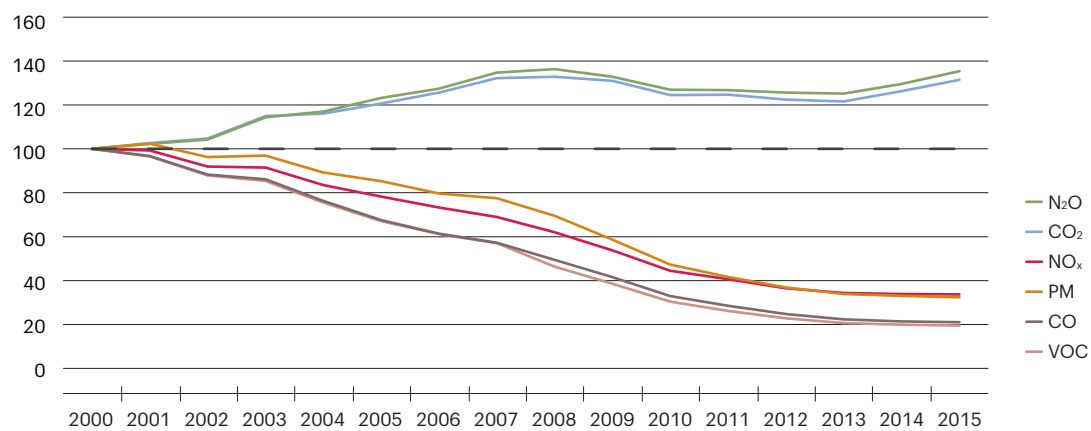
Data celkových emisí z dopravy, ze kterých je stanoven podíl dopravy na emisní bilanci, nezahrnují emise z nedopravních mobilních zařízení, které jsou však součástí kategorie zdrojů REZZO 4.

Data celkových emisí skleníkových plynů (CO₂, N₂O) se na krajské úrovni nesledují, z tohoto důvodu nejsou stanoveny podíly dopravy na celkových emisích skleníkových plynů v krajích.

Zdroj: CDV, v.v.i., ČHMÚ

Graf 9.1.2**Vývoj emisí znečišťujících látek a skleníkových plynů z dopravy [index, 2000 = 100], 2000–2015**

index (2000 = 100)

Zdroj: CDV, v.v.i.

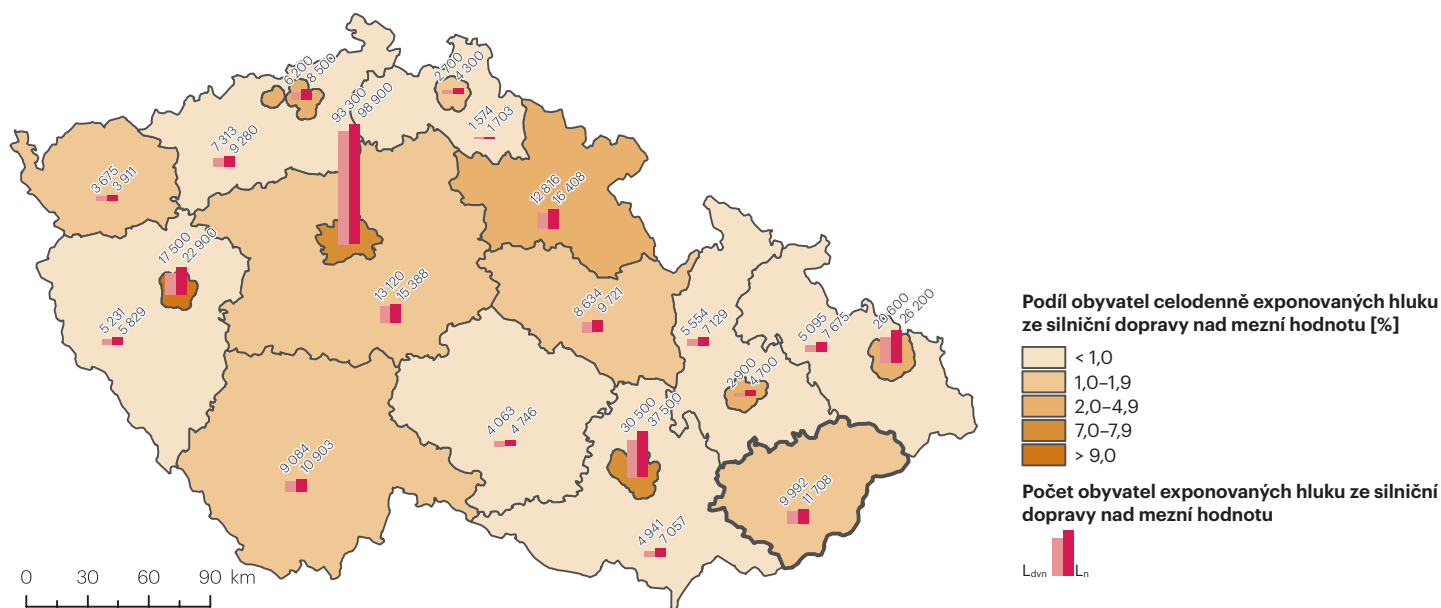
9.2 | Hluková zátěž obyvatelstva

Celodenní hlukové zátěži z provozu na hlavních silnicích¹ nad 50 dB je vystaveno 23,5 % obyvatel Zlínského kraje, z toho hluku nad mezní hodnotu² je exponováno 10,0 tis. osob (1,7 % obyvatel kraje, Obr. 9.2.1), cca 2 tis. obytných staveb, 12 školských zařízení a 3 lůžková zdravotnická zařízení v celkem 40 obcích³. Úroveň hlukové zátěže ze silniční dopravy v kraji patří mezi nejvyšší mimo městské aglomerace, a to v důsledku toho, že kraj disponuje pouze krátkými úseky dálnic a rychlostních komunikací, jinak je tranzitní doprava vedena po silnicích 1. třídy, které procházejí sídly.

Největší hlukovou zátěž z hlavních silnic způsobuje v přilehlých obcích provoz na silnici I/55, která prochází krajem podél řeky Moravy. Podíl obyvatel vystavených celodenní hlukové zátěži přesahující mezní hodnotu dosahoval dle výsledků SHM např. v obci Spytihněv 22,2 %, Tlumačov 15,7 % a Hulín 12,8 %. Aktuálně se však situace v úseku Otrokovice–Hulín zlepšila v důsledku zprovoznění nového úseku dálnice D55.

Obr. 9.2.1

Hluková zátěž obyvatelstva ze silniční dopravy překračující mezní hodnoty hlukových ukazatelů pro celodenní (L_{dvn}) a noční (L_n) hlukovou zátěž [% , počet obyvatel], 2012

Data pro rok 2015 nejsou, vzhledem k metodice jejich vykazování, v době uzávěrky publikace k dispozici. Mimo aglomerace jsou data k dispozici jen pro silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

Zdroj: NRL pro komunální hluk

¹ Silnice s intenzitou dopravy vyšší než 3 mil. vozidel za rok.

² Mezní hodnoty hlukových indikátorů jsou stanoveny vyhláškou č. 523/2006 Sb., o hlukovém mapování pro indikátory celodenní (24hodinové) hlukové zátěže L_{dvn} a noční hlukové zátěže L_n (22–06 hod.). Překročení mezních hodnot je iniciačním mechanismem pro tvorbu akčních plánů na snížení hlukové zátěže. Např. pro silniční dopravu je mezní hodnota indikátoru L_{dvn} 70 dB a L_n 60 dB.

³ Data byla pořízena v rámci 2. kola Strategického hlukového mapování, které se provádí dle požadavků směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí. Podrobné výsledky SHM jsou dostupné v mapové aplikaci na stránkách <http://www.mzcr.cz/hlukovemapy/> v rubrice Přehled kol SHM/Kolo 2012.

10

Odpady

10.1 | Produkce odpadů

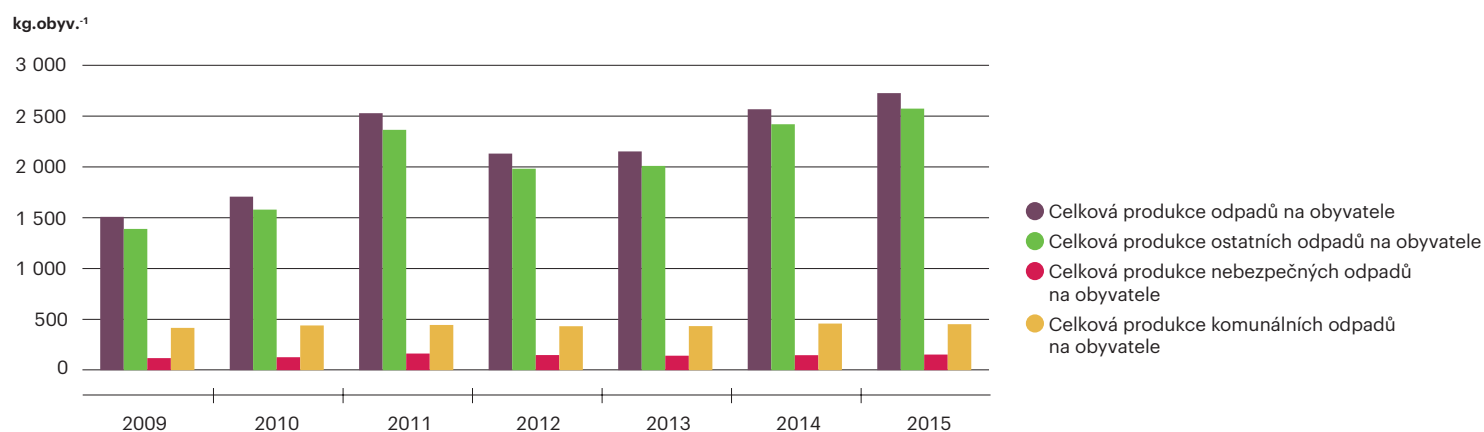
Celková produkce odpadů na obyvatele¹ ve Zlínském kraji mezi lety 2009 a 2015 výrazně vzrostla o 80,8 % na 2 726,8 kg.obyv.⁻¹, přičemž meziročně 2014–2015 se zvýšila o 6,2 % (Graf 10.1.1), a to především vzhledem k souběžnému trendu celkové produkce ostatních odpadů na obyvatele. Ta ve stejném období narostla rovněž o více než 80 %, přesněji o 85,2 %, na celkových 2 574,0 kg.obyv.⁻¹, a to z důvodu zvyšování produkce stavebních a demoličních odpadů.

Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele mezi lety 2009–2015 stoupla o 29,2 % na hodnotu 152,9 kg.obyv.⁻¹. Příčinou setrvalého zvyšování produkce jsou jednorázově vznikající odpady ze stavební činnosti, zejména pak znečištěná zemina. V letech 2012 až 2015 probíhaly sanační práce, čímž se zvýšila produkce nebezpečných odpadů především ze stavebnictví. Vzhledem k využívání systému zpětného odběru však výrazně klesla produkce nebezpečných odpadů z domácností. Díky razantnějšímu růstu produkce ostatních odpadů poklesl podíl celkové produkce nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů na obyvatele mezi lety 2009–2015 ze 7,8 % na 5,6 %.

Celková produkce komunálních odpadů² na obyvatele ve stejném období spíše stagnovala, resp. mírně vzrostla o 8,6 % na celkových 452,0 kg.obyv.⁻¹.

Graf 10.1.1

Produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.⁻¹], 2009–2015

Zdroj: CENIA, ČSÚ

¹ Součet celkové produkce ostatních a nebezpečných odpadů na obyvatele. Součástí celkové produkce odpadů na obyvatele je i celková produkce komunálních odpadů na obyvatele, které patří částečně do kategorie ostatních odpadů a zčásti do kategorie nebezpečných odpadů. Pro názornost k hodnocení je však v grafu celková produkce této speciální skupiny odpadů na obyvatele uvedena navíc jako zvláštní sloupec.

² Produkce komunálních odpadů od občanů včetně produkce komunálních odpadů vznikajících při nevýrobní činnosti právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání na území obce (http://www.mzp.cz/cz/matematicke_vyjadreni_indikatoru_2015).

Další informace k aktivitám a problémům řešeným v rámci kraje v oblasti životního prostředí

Aktuální projektová činnost kraje v oblasti životního prostředí

Název projektu	Cíle projektu
Implementace soustavy Natura 2000 I. etapa ve Zlínském kraji	Stabilizace hranic a zaměření evropsky významných lokalit ve Zlínském kraji, vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území – dokončení realizace a vyhodnocení projektu.
Implementace soustavy Natura 2000 II. etapa ve Zlínském kraji	Stabilizace hranic a zaměření evropsky významných lokalit ve Zlínském kraji, vyhlášení maloplošných zvláště chráněných území – dokončení realizace projektu.
Eliminace javoru jasanolistého v evropsky významné lokalitě Kněžpolský les	Sanace invazní dřeviny v území soustavy Natura 2000 – dokončení realizace a vyhodnocení projektu.

Aktuálně vyhlášené dotační tituly kraje

Název dotačního titulu	Cíle dotace
Podpora vodohospodářské infrastruktury v obcích Zlínského kraje do 2 000 ekvivalentních obyvatel	Zlepšení vodohospodářské infrastruktury a snížení znečištění vod.
Podpora ekologických aktivit v kraji	Podpora aktivit EVVO v neziskovém sektoru.
Začínající včelař	Podpora rozvoje včelařství.
Příspěvky na hospodaření v lesích	Zvýšení odolnosti lesních porostů.
Příspěvek na údržbu maloplošných zvláště chráněných území	Plnění plánů péče o maloplošná zvláště chráněná území vlastníky a nájemci pozemků.
Dotace na činnost záchranných stanic volně žijících živočichů	Podpora záchrany handicapovaných druhů.

Další environmentální aktivity kraje a EVVO v roce 2015

Zlínský kraj pomohl zprostředkovat provedení **opatření na ochranu účastníků silniční dopravy před střety s lovnou zvěří** pomocí tzv. pachových ohradníků, které zvěř odrazují od vstupu na vozovku nebo alespoň zvyšují její ostražitost v blízkosti komunikací. Bezpečnostní opatření mohlo být provedeno díky podpoře Nadace pojišťovny Generali, která věnovala na tyto účely částku 150 tis. Kč.

Proběhla podpora vzniku **zařízení k dalšímu nakládání s odpady místního i regionálního významu** s přednostním zaměřením na jejich materiálové využití. V řadě obcí začaly fungovat nové sběrné dvory, nebo byla realizována modernizace stávajících, a byly zřízeny kompostárny. Současně byl podpořen i nákup svozové techniky na tříděné odpady a vybavení obcí nádobami a kompostéry.

Krajský úřad se podílel na doplnění celostátní sítě Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ). V roce 2015 byla realizována druhá část náročného ambulantního měření v lokalitě Zubří s rozšířením o stanovení benzo(a)pyrenu. Současně byla zpracována studie, která řeší **posouzení vlivů lokálních topenišť na kvalitu ovzduší Zlínského kraje**. I v roce 2015 byl v provozu **Informační systém kvality ovzduší ve Zlínském kraji**, tzv. ISKOZ, který poskytuje široké veřejnosti on-line informace z měřicích stanic ve Zlínském kraji a nejbližším okolí. Ke konci roku 2015 Zlínský kraj požádal o poskytnutí dotace z OPŽP 2014–2020 na program výměny nevyhovujících lokálních zdrojů vytápění rodinných domů ve Zlínském kraji, tzv. „kotlíkové dotace“, tak, aby první vlna výměny mohla proběhnout v roce 2016 do zahájení nové topné sezony.

Kraj finančně podporuje činnost Lísky z.s. – servisního sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji. S podporou kraje byl Lískou zorganizován **Den pro přírodu – XII. Krajský veletrh výukových programů a aktivit EVVO** na hradě Malenovice a uskutečněna **XV. Krajská konference EVVO ve Zlínském kraji** v Baťově institutu ve Zlíně s oceněním osobností EVVO Zlínského kraje. Kraj se finančně podílel na festivalu **TS TTT – Týká se to také tebe** – 40. ročníku mezinárodního festivalu o životním prostředí (mezinárodní filmová a fotografická soutěž, česko-slovenská dětská výtvarná a literární soutěž, workshopy, besedy, semináře, výstavy). Dále se za podpory kraje uskutečnila **IV. Žákovská badatelská konference ŽA-BA-KO** ve Vsetíně pro žáky základních škol Zlínského kraje, **Ekologická olympiáda středoškoláků** – krajské kolo Zlínského kraje ve Valašských Kloboukách a **7. ročník EKO – olympiády** pro základní školy Zlínského kraje v ZŠ Zlín-Štípa.

Aktivity neziskového sektoru s environmentální tematikou v roce 2015

Aktivita
I v roce 2015 byla vyhlášena a vyhodnocena Soutěž o Keramickou popelnici – soutěž obcí Zlínského kraje v třídění využitelných složek komunálního odpadu. V kategorii měst a městysů zvítězilo město Luhačovice, mezi obcemi nad 500 obyvatel vyhrála obec Rymice a v kategorii obcí do 500 obyvatel získaly prvenství Haluzice. Současně byly vyhlášeny i nejúspěšnější obce v třídění vyřazených elektrozařízení, kdy přední příčky obsadila obec Vlachova Lhota a město Valašské Klobouky.
V rámci komunikační kampaně o třídění odpadů organizované ve spolupráci se společnostmi kolektivního sběru odpadů EKO-KOM, a.s., ASEKOL a.s. a ELEKTROWIN a.s. proběhla řada aktivit – propagace na venkovních akcích (např. Den Země, Den dětí apod.), speciální akce na vánočních trzích, řada informačních článků publikovaných v regionálním tisku nebo v celostátním tisku s regionální přílohou, provoz webových stránek www.tridenijestyl.cz , informace prostřednictvím sociálních sítí, spolupráce se školami apod. Proběhlo rozšíření počtu i obnova stanovišť na třídění odpadů i vyřazených elektrozařízení ve spolupráci s městy i svazovými organizacemi.
Velkému zájmu se těšil projekt „Pohádková recyklace“ – akce spojená s vědomostní soutěží na podporu informovanosti veřejnosti o správném nakládání s vyřazenými elektrospotřebiči, jejich třídění a následném materiálovém využití vyřazených elektrospotřebičů. Tradičně byly uspořádány semináře pro obce Zlínského kraje na téma nakládání s komunálními odpady se zaměřením na třídění využitelných složek komunálních odpadů a vyřazených elektrozařízení, a speciální seminář spojený s exkurzí do zařízení na využití odpadního skla z komunální sféry pro pracovníky v odpadovém hospodářství na téma nakládání s komunálními odpady se zaměřením na třídění využitelných složek komunálních odpadů a vyřazených elektrozařízení.
Zlínský kraj ve spolupráci s EKO-KOM, a.s. vydal příručku „Odpady a obce“ , obsahující základní informace o legislativě na úseku nakládání s komunálními odpady i praktické rady z této oblasti, která je určena i pro zájemce z řad veřejnosti o tuto problematiku.
Zlínský kraj finančně podpořil „Včelařskou akademii“ v Otrokovicích.
„Perla Zlínska“ , soutěž zaměřená na propagaci a výběr nejvyšších potravinářských výrobků na území celého Zlínského kraje.
„Ovčácký den na Valašsku“ , který se již tradičně pořádá v obci Prlov a přibližuje návštěvníkům problematiku chovu ovcí, zpracování produktů z jejich chovu a vše, co s chovem ovcí souvisí.
„TOP víno Slovácka“ , akce, která je další prezentací regionálního zemědělství již od roku 2008, se konala tradičně v Polešovicích; jde o ukázkou novinek na úseku vinohradnictví, která je spojena s vyhlášením nejlepších výrobců vína v této oblasti.
V roce 2015 bylo uskutečněno regionální setkání ekocenter a ekoporaden Zlínského kraje v prostorách VIS Veselí nad Moravou.

Prioritní environmentální problémy kraje

Svahové pohyby – sesuvy (několik desítek aktivních sesuvů na celém území kraje).

Dálkový přenos emisí do Zlínského kraje z oblasti Ostravy a Polska (zvýšená zátěž životního prostředí kraje emisní vlečkou).

Imisní zátěž území Zlínského kraje znečišťujícími látkami pocházejícími z lokálních topenišť a dopravy, zejména se jedná o částice PM₁₀ a benzo(a)pyren.

Odpadové hospodářství – nedostatek zpracovatelských kapacit pro materiálové využití zejména komunálních odpadů a absence zařízení pro energetické využití materiálově nevyužitelných odpadů.

Zdroj: KÚ Zlínského kraje

Seznam zkratek

AOPK ČR Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
BSK₅ biochemická spotřeba kyslíku pětidenní
CDV, v.v.i. Centrum dopravního výzkumu, v.v.i.
CENIA CENIA, česká informační agentura životního prostředí
CO oxid uhelnatý
CO₂ oxid uhličitý
CORINE Land Cover Coordination of Information on the Environment – program EU zaměřený na sběr informací o životním prostředí, databáze Land Cover popisuje krajinný pokryv pomocí metod dálkového průzkumu Země
ČGS Česká geologická služba
ČHMÚ Český hydrometeorologický ústav
ČOV čistírna odpadních vod
ČSN česká státní norma
ČSÚ Český statistický úřad
ČÚZK Český úřad zeměměřický a katastrální
DPH daň z přidané hodnoty
EEA European Environment Agency – Evropská agentura životního prostředí
ERÚ Energetický regulační úřad
EVVO environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHSK_{Cr} chemická spotřeba kyslíku dichromanem draselným
IAD individuální automobilová doprava
IPPC Integrated Pollution Prevention and Control – Integrovaná prevence a omezování znečištění
IRZ Integrovaný registr znečišťování
KN katastr nemovitostí
LPIS Land Parcel Identification System – veřejný registr půdy
MH mezní hodnota
MZe Ministerstvo zemědělství
MŽP Ministerstvo životního prostředí
NH₃ amoniak
N₂O oxid dusný
NO_x oxidy dusíku
NRL Národní referenční laboratoř pro komunální hluk
NSD nákladní silniční doprava
OPŽP Operační program Životní prostředí
PM suspendované částice
REZZO registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
s.p. státní podnik
SHM Strategické hlukové mapování
SO₂ oxid siřičitý
SZP společná zemědělská politika
SZÚ Státní zdravotní ústav
TTP trvalý travní porost
ÚHÚL Ústav hospodářské úpravy lesů
v.v.i. veřejná výzkumná instituce
VIS vzdělávací a informační středisko
VN vodní nádrž
VOC volatilní (těkavé) organické látky
VÚKOZ, v.v.i. Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v.v.i.
VÚV T.G.M., v.v.i. Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.
z.s. zapsaný spolek
ZPF zemědělský půdní fond

Zkratky krajů

HKK Královéhradecký kraj

JHC Jihočeský kraj

JHM Jihomoravský kraj

KVK Karlovarský kraj

LBK Liberecký kraj

MSK Moravskoslezský kraj

OLK Olomoucký kraj

PAK Pardubický kraj

PHA Hl. m. Praha

PLK Plzeňský kraj

STC Středočeský kraj

ULK Ústecký kraj

VYS Kraj Vysočina

ZLK Zlínský kraj